

Trešdiena ● 2011. gada 28. septembris ● Nr. 75 (8273)

CENA abonentiem Ls 0,33
tirdzniecībā Ls 0,38

Mikēldienas tirgū 4.

Laba ziņa**Piešķir finansējumu**

Vakar Balvu novada domes ārkārtas sēdē deputāti atbalstīja priekšlikumu piešķirt Ls 77 600 akciju sabiedrībai "Balvu Enerģija" kā maksājumu par apkures pakalpojumu sniegšanu 2012.gadā Balvu novada pašvaldības iestādēm. Avansa maksājums vērtējams kā labas gribas zests, lai atbalstītu uzņēmumu, kam nākots ļemt kreditu, lai norēķinātos ar kurināmā piegādātājiem. Tas, kā atzina deputāti, ir arguments, lai runātu par mazāku apkures tarifa paaugstinājumu. Jāpiebilst, ka 7.oktobrī pulksten 13 Balvu novada pašvaldības sēžu zālē notiks sanāksme, kurā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija apspriedis "Balvu Enerģijas" iesniegto siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu.

Slikta ziņa**Mūsējos neslavē**

Vairāki balvenieši izsaka neizpratni, kāpēc mūspusē neslavē labākos mediku. Kā labu piemēru viņi min Alūksni, kur 24.septembrī notika konkursa "Alūksnes un Apes medīķi 2011" svinīgais pasākums. Iedzīvotāji pirms tam anketās nosauca 168 medicīnas darbiniekus, kuri, viņuprāt, pelnījuši atzinību.

Interesanta ziņa**Veidos atbalsta centru**

Balvu novadā nolemts izveidot Balvu Iekļaujošas izglītības atbalsta centru. Tas nozīmē, ka divus gadus Latvijas 8 pilsētās, tostarp Balvos, strādās Eiropas Savienības projekta ietvaros apmaksāti speciālisti – psihologs, logopēds un speciālais pedagogs, kuri sniegs palīdzību bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Speciālisti palīdzēs un konsultēs skolotājus, vecākus un bērnus visā bijušā rajona teritorijā, kā arī rēzekniešus, alūksniešus un gulbeniešus.

Nepalaid garām**Pieejams mamogrāfs**

SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" Balvu slimnīcas rentgenoloģijas kabinetā ir pieejams mamogrāfijas izmeklējums gan skrininga ietvaros (ar Veselības norēķinu centra uzaicinājuma vēstuli), gan ar ģimenes ārsta nosūtījumu.

● Es un mans valasprieks
Kas iepriecina sievietes

● Rudentiņis, bagāts vīrs...
Mikēldienas tirdzini skolās

Foto - Z. Logina

Par Baltinavas novadu lasīs pasaule

Skaists mirklis. Baltinavietis, rakstnieks Pēteris Keišs (otrais no kreisās) ar dzīvesbiedri Vilhelmīni, novadnieku un kultūras darbinieku Pēteri Keišu un grāmatu izdevēju Jāni Elksni grāmatas atklāšanas svētkos.

Aizvadītajā sestdienā Baltinavā notika Pētera Keiša piektās grāmatas atvēršanas svētki. Šoreiz viņa darbi "Te maldu putni kliedz" un "Kur ilgu dzērve brien" apvienoti vienā grāmatā un izdoti angļu valodā.

Baltinavietis Pēteris Keišs šajā grāmatā dokumentējis likteņstāstus un atsedzis piemiņas slāni Baltinavas novada vēsturē. Baltinavas pusē ļaudis *pjauti* kārtu kārtām - 1941. gada izsūtīšana, iesaukšana vācu, tad padomju armijā, bēgļu gaitas, izrēķināšanās ar nacionālās pretestības kustību, kolektivizācija, jauniešu bēgšana no kolhoziem uz pilsētām. P.Keiša grāmatas nu būs kā ceļvedis vēstures pagātnē un tagadējā ne tikai pašmāju lasītājiem, bet arī tālu pasaulei, kur dzīvo mūsu bērni, mazbērni, kuri diemžēl arvien retāk lieto savu valodu vai aizmiršu to pavisam. Pasākuma vadītāji Imants Slišāns un Anita Ločmele izjusti pieskārās grāmatas autora dzīvei un darbam, paužot patiesu prieku par rakstiskajām liecībām, kas Baltinavas vārdu aiznesīs pasaulei. "Mēs dzīvojam laikā, kad jāturas pie Latgales - pie savām saknēm un savas tēvu zeme. Diemžēl šis ir grūts laiks mums visiem, jo redzam, kā labākas dzīves meklējumos uz citām zemēm aizbrauc cilvēki. Esam atnākuši godināt Pēteri Keišu - cilvēku, kurš ieguldījis ļoti lielu darbu, vācot un apkopojoj, uzliekot uz papīra un izdodot grāmatu angļu valodā. Atmiņas ir sāpīgas, skaudras, bet tas būs mantojums mums un mūsu jaunākajai paaudzei, jo tauta dzīvo tik ilgi, kamēr atceras savus priekštečus, savu vēsturi," teica Baltinavas novada vadītāja Lidija Silipa. Novadnieks, grāmatas autora vārda un užvārda brālis, kura dēļ

gadijušies pat kuriozi, Latgales kultūras biedrības vadītājs Pēteris Keišs atzina, ka Baltinava nebeidz pārsteigt, un šoreiz pārsteigums ir šī tulko tā vēsturisko faktu grāmata. Viņš, turot rokās jauno izdevumu, publikai rādi jaņa fotogrāfijas, uz kurām redzamas arī viņam tuvas vietas un cilvēki. "Ir apkopotas un saglabātas cilvēku biogrāfijas, un nodotas Eiropai, pasaulei. Varbūt vēl sekos kāds zvans, un varbūt vēl atradīsies cilvēki, kuri pazuduši bez vēsts. Uz Baltinavu, uz grāmatas atvēršanas svētkiem, bija atbraukusi Sanita Gabrāne, kura joprojām meklē savu radinieci Helēnu Gabrāni. Grāmatizdevējs, Latgales Kultūras centra izdevniecības direktors Jānis Elksnis, atzina, ka grāmatas tulkošana aizņēmusi ilgu laiku un to veikusi Silvija Elksne. "Prieks, ka labi iztulkotas dzejas vārsmas, jo dzeju tulko nav viegli. Nu Pēteris Keišs ir uzcēlis pieminekli Baltinavai," atzina J. Elksnis. Rakstnieka Egila Lukjanka atraitne Zintra Lukjanka ceļu uz Baltinavu bija mērojusi no Rīgas. Viņa pauda prieku, ka par Baltinavu, pateicoties skolotājās Anitas Ločmeles darbam, tagad zina visa Latvija, jo uz izrādi "Latgola.lv" joprojām nevar dabūt biletēs. Tagad Baltinavu, tās vēsturi un likteņstāstus iepazīs pasaule. Uzņēmējs Laimonis Šakins mudināja izdevējus grāmatu tulko arī krievu valodā, jo viņam ir pieredze no braucienu uz Sibīriju, ka arī tur dzīvo latvieši, kuru bērni vairs nerunā latviski. Zigmārs Turčinskis no Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta pauda prieku, ka grāmatā nav tikai sausi fakti, bet dzīvu cilvēku liecības. Okupācijas muzeja pētniece Inese Draimane teica, ka muzejā iegriežas daudz ārzemnieku, un nu uz grāmatu galda būs arī Pēteri Keiša grāmata angļu valodā.

Z. Logina

Apbalvo
par
izcilnieka
skološanu.

11.lpp

Torte, ko
kafejnīcā
"Lāča
ķepas"
baudīja
ārzemju
viesi.

11.lpp

Vārds žurnālistam

Rudenīgi bagāta bija aizvadītā sestdiena - ar daudziem jaukiem tikšanās mirkļiem... Rīts ar interesantām un dzīves gudrām pensionētām kundzītēm Ķirbiša svētkos, ar smeldzīgām, sirdi skarošām melodijām, izvilinātām no bajāna, akordeona un garmošķas. Saules apspīdēts un lietus norasināts ceļš uz Baltinavu, kur Pētera Keiša grāmatas atvēršanas svētkos emocijas uzsita jaunu vilni. Cilvēku sirsniņa, vienkāršība, latgaliešu valoda nevar atstāt vienaldzīgu. Un baltinaviešu dziesmas, dzeja, vijolmūzikas priekšnesumi mirkli darīja tik piepildītu! Mājupceļā paņēmu mašīnā senu draugu - Konrādu Ločmeli, kurš savulaik man uzdāvināja Oga Mandino grāmatu "Pasaules lielākā mīkla". Tajā izlasītie vārdi, kas it kā zināmi, bet piemirsti, nu mani iekalti uz mūžu: "Viņu bija skārusi neapmierinātība, un tā ir īpašība, kas iznīcina jebkuru bagātību." Pateicoties šim atspēriena dēlītim, es smaidot atkal izaicinu sevi, sanemu drosmi un daru jaunas lietas, zinot, ka prāts ir spējīgs uz ilgstošu un grūtu darbu. Tas nenogurst kā rokas vai kājas. Tikai prātam vajag pārmaiņu. Un Konrāds to apstiprina, sakot, ka pēc Bībeles iepazīšanas tagad lasa Korānu... Mēs uzsmaidām viens otram un atvadāmies. Neapmierinātība samulst, paitet garām un šādiem cilvēkiem bādās pat tuvoties.

Zinaīda Logina

Latvija

Konstatē stājas traucējumus. Gandrīz 70% Latvijas skolēnu ārsti ir konstatējuši stājas traucējumus un pat muguras deformāciju. Neskatoties uz šiem datiem, Izglītības un zinātnes ministrija pagaidām nedomā turpināt mūžībā aizgājušās olimpiskās čempiones Ineses Jaunzemes sākto projektu par stājas mācību sākumskolās.

Godina jubilejā. 75 gadu jubileju atzīmēja izcilais latviešu kinorežisors, scenārists, populārāko un sirsniņāko pašmāju filmu autors Jānis Streičs. "Mans draugs - neno-piepins cilvēks", "Cilvēka bērns" un "Teātris" - atzītas par vislabākajām.

Piekāpj cilvēkus. Latvijā nereģistrētu zāļu injekcijas, mugurkaula staipīšana, kā arī bonusā anti-depresanti ar caurejas līdzekļi ir recepte, ar kuras palidzību ārstē dakteris Guntis Ezerīgailis, par kuru Veselības inspekcijā sakrājušās vairākas sūdzības un materiāli nodoti Ģenerālprokuratūrā.

Atklāj slēptus uzkrājumus. Pat pēc skarbās budžeta griešanas Tieslietu ministrijas pārraudzībā esošajā Patentu valdē atklājušies slēpti uzkrājumi Vācijas un Šveices banku kontos. Par vairāk nekā miljonu latu, kam bija jāatrodas valsts kasē, zinājis vien iestādes direktors Zigrīds Aumeisters. Amatā nākot jaunam priekšniekam Reinim Bērziņam, atklājies, ka viņš naudai klāt netiek - ar to joprojām var rikoties tikai viņa priekšgājējs, kurš turklāt jau gadu atrodas pensijā.

Sarūk iedzīvotāju skaits. Latvijas iedzīvotāju skaits, salīdzinot jūlijā sākuma un augusta sākuma datus, samazinājies par 2200 cilvēkiem, sasniedzot 2,2136 miljonus, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. Jūlijā sākumā Latvijā dzīvoja 2,2158 miljoni iedzīvotāju.

Atrod lādiņus. Vairākās vietās valstī atrasti sprādzienbīstami priekšmeti, galvenokārt seno karu lādiņi. Saldus novada Nīgrandes pagastā uziets liels skaits sprādzienbīstamu priekšmetu. Mežā atrasta Otrā pasaules kara munīcija - 11 artīlērijas lādiņi, 17 rokas granātas, viena aviobumba un četri mīnmetēja lādiņi. Vēl sprādzienbīstami priekšmeti atrasti Latgalē.

Aizvada Mikelēdienas tirgu. Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā svētdien norisinājās Mikelēdienai veltīti Rudens rāzas svētki. Interesenti varēja iet arī rotālās, dziedāt un dancot.

Rudens ir sezonu noslēgumu laiks. Arī motobraucējiem driz vajadzēs izvēlēties citus pārvietošanās līdzekļus. 24.septembrī, atzīmējot 2011.gada motosezonas noslēgumu, motobraucēji devās parādes braucienā no "Sēnites" cauri Raganai, Turaidai un Siguldaī.

Izglāb makšķerniekus. Sestdienas vakarā ugunsdzēsēju glābēju palīdzība bija nepieciešama diviem makšķerniekiem, kuri ar laivu bija apmaldījušies Engures ezera. (Ziņas no interneta portāliem DELFI, TVNET un APOLLO)

Rugāju novadā

Diskutē par veselīgu produkciju

Aizvadītajā piektdienā Rugāju tautas namā notika cikla "Kopējas krizes vietējie risinājumi" pirmā sanāksme "Kādu pārtiku mēs ceļam galda?"

Uz pasākumu aicināja visus, kam ir interese par videi draudzīgu saimniekošanu un veselīgu lauku produkciju, tomēr klausītāju bija diktī maz - atnāca aptuveni tikpat iedzīvotāju, cik bija organizatoru un ciemiņu.

Darīt to, kas patīk

Par zemnieku bioloģisko produkciju, par kooperatīvu "Latgales ekoprodukti", par aktualitātēm bioloģiskajās saimniecībās stāstīja Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijas (LBLA) padomes pārstāvē IRĒNA BUKŠA no Viļakas novada. Viņa uzsvēra, ka ikvienam vajadzētu aizdomāties par to, ko viņš ēd. Ne vienmēr vajadzētu iegādāties lētāko preci, jo lēts nenozīmē kvalitatīvs. Cilvēki grib kārtīgi paēst, gatavo rasolus, ēd gaļu, bet organismi nav tik stipri, kā iedomājamies. Esam slinki, lai sarīvētu, sagrieztu un lietotu uzturā vairāk dārzenu un augļu. Lektore skaidroja, kas ir konvencionālā un bioloģiskā saimniekošana.

Konvencionālajā saimniekošanā zemnieki cīnās ar dažādiem kaitēkļiem un nezālēm, bet bioloģiskajā necīnās, viņi ar tiem sadzīvo. Presē bieži vien, salīdzinot bioloģiski un konvencionāli ražoto produkciju, saka, ka tā ne ar ko īpaši neatšķiras. Tomēr ne visas analīzes uzrāda, kas paliek izaudzētajā produkcijā no pesticīdu lietošanas. Liela nozīme bioloģiskajā saimniekošanā ir kooperatīvu veidošanā. "Mums ir pagrūti pārkāpt psiholoģisko barjeru un iet kopā," atzina lektore. Viena galva ir gudra, bet vairākas kopā ir vēl gudrākas. Latvijā likumdošana mainās, zemniekiem grūti tai izsekot. Pieņemtie ministriju lēmumi dažākt lobē lielos zemniekus, tāpēc lauksaimniecības jautājumu risināšanā liela nozīme ir asociācijām, piemēram, Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijai. Ja zemnieki apvienojas, tad ir iespēja grozīt un ietekmēt sev svarīgus jautājumus.

Klausītāji uzdeva jautājumu par to, cik liels ir potenciāls, lai Latvijā izvērstu bioloģisko lauksaimniecību? I.Bukša atzina, ka Latvijā ir vairāk nekā 4000 saimniecību, kas nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību un uzņemas pieci gadu saistības. Pēc pieciem gadiem lauksaimnieki var izvēlēties - vai turpināt saimnieket bioloģiski, vai nē. Pēdējos gados novērots, ka samazinās bioloģisko saimniecību skaits, bet palielinās saimniecības apsaimniekotās zemes platības. "Sāku saimnieket ar 10 ha zemes, tagad man ir 56 ha (bez meža). Latgalē pārsvarā ir nelielas saimniecības, bet, piemēram, Aizkraukles pusē ir zemnieki, kas bioloģiski apstrādā 500 ha zemes. Ari mazas saimniecības var veiksmīgi saimnieket, arī tur var izdarīt lielus darbus. Lai ražotu sieru, nodarbotos ar dārzenu audzēšanu, nav vajadzīgi 100 ha zemes. Grūtāk ir ar bioloģisko cūkkopību, jo šie ir pēdējie gadi, kad drīkst izmantot konvencionālo barību. Bet, lai saražotu vai nopirktu

Iepazīstina ar bioloģisko saimniekošanu. Irēna Bukša (attēlā) pastāstīja klātesošajiem arī par savu bioloģisko saimniecību, kur audzē kartupeļus cieteit un aptuveni 200 aitas, apstrādā zemi, kas kopā ar mežiem ir gandrīz 100 hektāri. "Pasaulē ļoti pieprasīta ir tieši bioloģiskā ciete. Tikai ap 3% saražotās cietes paliek Latvijā, pārējo aizsūta uz ārzemēm," skaidroja I.Bukša. Viņa izteica prieku par tiem cilvēkiem, kuri nekurn un strādā laukos.

Foto - A.Kirsanovs

bioloģiskos miltus, jāmaksā dārgāk. Tagad vairāk jāstrādā pie tā, lai produktu, ko saražojam, aizgādātu līdz patērētājam," uzsvēra I.Bukša. Uz jautājumu, vai cilvēki saimnieku bioloģiski aiz pārliecības vai cita iemesla dēļ, viņa atbildēja, ka jebkurā pasākumā, arī šajā, ir cilvēki, kuri strādā pārliecības un kuri - peļņas dēļ. Zemnieku izvēli ietekmē gan aprēķins, gan pārliecība. Nevar noleigt, ka maksājumi, ko saņem ražotāji, ir svarīgi. Tāpat nevar noleigt, ka arī mūsu pusē ir tā saucamie *dīvāna zemnieki*, kuri neražo, bet kuriem pieder zemes platības.

Zemei ir vērtība

To, ka cilvēki neapzinās, cik šī zeme ir dārga un vērtīga, uzsvēra arī nākamā runātāja - ANITA KĻAVIŅA no Francijas. Viņa atzina, ka ārzemnieki lēnītēm piesavinās Latvijas teritoriju, jo zina, ka zemei ir vērtība. Viņi to dara arī tāpēc, lai piesārņotu mūsu zemi, jo savās zemēs to vairs nedrīkst darīt. "Pašlepnums ir galvenais. Man ir tā bijis, ka labāk ēdu kartupeļus, nevis kalpoju citiem. Nākotne ir tikai ekoloģijā un bioloģiskajā saimniekošanā. Jādod vieta jauniešiem, kur izpauštis, jo viņi ir prioritāte. Jābūt sīkstiem un pārliecinātīem par sevi," uzsvēra mūsu novadnieces.

Zemniekiem jāapvienojas

ŽANS AMBLĀRS, Cesvaines Grašu bērnu nama saimniecības vadītājs, runāja par ģeogrāfiskas izcelsmes nosaukuma produktiem, uzsverot, ka arī Rugāju zemnieki varētu iekarot pasaules tirgu ar kādu savu ražotu produktu, piemēram, Rugāju Jāņu sieru. Viņa sadarbība ar bērnu namu izveidojās pirms astoņiem gadiem, savukārt pirms sešiem gadiem Ž.Amblārs izveidoja savu sapņu fermu bioloģiskajā lauksaimniecībā, kuras mērķis ir pasargāt visas vietējās lopu šķirnes no izzušanas. "Senajām lopu šķirnēm ir liela nākotne, jo bioloģiskajā saimniekošanā vismazāk prasās pēc ārstnieciskiem līdzekļiem. Vai tie ir augļi, vai lopi, tie ir stipri pret slimībām, un tā ir priekšrocība," atzina Ž.Amblārs.

Saimniekošanas pieredze Francijā liecina, ka vietējām šķirnēm ir lielā pretestība pret slimībām, līdz ar to ir vienkāršāk ražot kvalitatīvu produkciju. Lektors aicināja izveidot kādu produktu, ko tirgū varētu identificēt ar to vietu, kur tas ražots. Produkta nosaukumam nav tik liela nozīme, kā vietai, jo arī no Ķīnas var atvest produktu ar tādu pašu nosaukumu. "Esmu pārliecināts, ka zināt ražojumu, kas īpaši šai vietai un zemei. Ja runājam par Franciju, tad zinām, kas ir Bordo vīns, šampanietis. Tie ir identificēti ar kādu no šīs valsts rajoniem. Katrai valstij ir kādi produkti, ar ko tā atpazīstama citviet. Man, iepazīstot Latviju, piemēram, iegaršojās Jāņu siers," teica Ž.Amblārs, kurš pats nāk no sieru zemes - Francijas. Arī viņš uzsvēra kooperēšanās nozīmi, jo viens zemnieks nepanāks, lai varētu saražot, eksportēt un pārdozt pietiekamā daudzumā sieru. Vajadzētu sanākt kopā gan piena ražotājiem, gan pārstrādātājiem, jo tikai tā var vienoties par izdevīgu produkcijas realizāciju. Zemniekiem vajag apvienoties. "Tas ir labākais attīstības plāns, ko jums novēlu," uzsvēra Ž.Amblārs. Viņš arī atzina, ka Eiropas Savienībai ir izdevīgāk un vienkāršāk padarīt zemniekus vienādus.

Demonstrē filmu

Klātesošajiem bija iespēja noskatīties Kolinas Sero filmu "Kopēja posta vietēji risinājumi" par citu zemju lauksaimniekiem, viņu problēmām, kā arī par to, ka apdraudēta mazās zemkopības nākotne un patērētāju spēja to aizstāvēt. Zemnieki atklāja, kā sadzīvot ar zemi, nevis izmantot dažādas ķimikālijas. Pēc Otrā pasaules kara palika neizmantotas ķimikālijas, kas bija domātas cīnā pret ienaidniekiem. Ja nav ienaidnieka, ko nogalināt, tad dažviet šīs kaitīgās vielas nolēma izmantot zemkopībā. Filmā pievērsta uzmanība tam, ka zeme ir dzīva, ka zemnieki spiesti pārdozt savas zemes, lai atdotu aizņēmumus, ka dažviet auglīga zeme pārvēršas par tuksnesi, ka iedzīvotājiem rūp uztura kvalitāte.

A.Socka

Kāpēc balvenieši nevēlas līdzdarboties daudzdzīvokļu māju siltināšanā?

Viedokļi

Vajag uzdrošināties, nevis baidīties

VALENTINA FEDULOVA, nama Vidzemes 24 pārvaldniece

Varu pastāstīt par mūsu mājas Vidzemes ielā 24 pieredzi. Pagaidām tā Balvos paliek pirmā un vienīgā māja, kuras iedzīvotāji iesaistījušies siltināšanā. Pirms četriem gadiem namam nosiltinājām gala sienas. Rezultātā šie atsevišķie dzīvokļi beidzot saņēma ziemā tādu pašu istabas temperatūru, kāda bija citos dzīvokļos. Taču mēs vēlamies iet vēl tālāk, lai māju uzlabotu kopumā. Tagad ir sa-

gatavota dokumentācija par visa nama kompleksu nosiltināšanu. Tā paredz visu sienu un bēniņu siltināšanu, cauruļu nomaiņu pagrabā un jauna jumta uzlikšanu. Ja tas izdots, patiesām būtu padarīts ļoti liels un labs darbs. Palikusi vien pēdējā "astīte" – savākt iedzīvotāju pārakstus. Kopumā cilvēki ir ar mieru, taču bankas uzstādījums ir, lai būtu savākti 75% parakstu. Mūsu namam ir vēl viens stūrakmens. To apsaimnieko p/a "Sanutex", un kreditu mājai varam saņemt tikai ar pašvaldības atļauju. Mājai vajag 200 tūkstošus latu, no kuriem pusi jāmaksā mums pašiem 15 gados. Iedzīvotājus mulsina neziņa par kreditprocentiem. Iedzīvotājiem vajadzētu izprast galveno: maksā viņiem kopumā nepalielināsies, savādāks kļūs tikai tās sadalījums. Par apkuri pēc nama nosiltināšanas cilvēki maksās mazāk, bet klāt nāks bankas kreditprocenti.

Godīgi jāatzīst, - lai izdots kāda daudzdzīvokļu nama nosiltināšana, ļoti daudz jāstrādā pārvaldniekiem. Jārunā, jāizskaidro, jāpārliecina vai katras dzīvokļa īrnieki. Izskaidrošanas process ir ilgs un grūts, un ne vienmēr vainagojas ar panākumiem. Mēs pilsētā sagatavo-

jām izdevumu tāmes vēl 10 mājām, kuri ir visaugstākie apkures rēķini. Saucām sapulces, runājām ar iedzīvotājiem, diemžēl neviens no viņiem neatšaucās. Galvenās bailes cilvēkiem ir tieši par maksājumiem. Ja tagad viņi maksā aptuveni 15 santīmus par kvadrātmētra apsaimniekošanu, turpmāk maksa paaugstinātos līdz 50 santīmiem. Ko lai saku? Latvijā taču ir daudz labu namu nosiltināšanas piemēru. Žēl, ka cilvēki tikai ļoti baidās un nedomā par savu īpašuma rītdienu. Mājas taču nolietojas, iet postā, ja tās neapsaimnieko. Vajag izmantot iespēju saņemt 50% līdzfinansējumu un sakārtot visu namu, sākot no pamatiem līdz jumtam. Ir cilvēki, kuri baidās par maksājumiem gadījumā, ja dzīvokli pārdoši. Tad maksājumu saistības pārņems jaunais īpašnieks. Šovasar Latvijā kopumā ir nosiltināti ļoti daudz namu, tikai balvenieši izrāda kūtrumu un paliek neatsaucīgi. Varbūt derētu šajā procesā iesaistīt pašvaldības speciālistu no projektētājiem? Mājai ir jāmaksā arī par projekta izstrādi, un mums tas sanāca ap 2 tūkstošiem latu. Risinājuma veidi ir iespējami, vajag tikai uzdrošināties.

vācijas pasākumiem ir rezultāti, un cilvēki pēc laika kļūst ieguvēji. Šajos namos, kā pierāda statistika, siltumenerģijas ietaupījums ir ne mazāks par 30%, un iedzīvotājiem maksājamā bankas kreditprocentu daļa, namu apsaimniekošanas un siltumpatēriņa maksa sastāda mazāku maksājumu daļu, nekā viņi maksāja pirms namu renovācijas. Tas, manuprāt, ir galvenais arguments, kas cilvēkus varētu iedrošināt iesaistīties namu siltināšanas procesā. Taču process, protams, nav viegls. Vispirms jāatrodas kādam līderim, zinošam un aktīvam cilvēkam (parasti tie ir māju vecākie), kas gatavs uzņemties konkrētu darbus, vācot dokumentāciju un rakstot projektu. Jārēķinās, ka ar pāris kopsapulcēm vien noteikti nepietiks - ar dzīvokļu saimniekiem nāksies tikties un runāt vēl un vēlreiz.

Visas bankas, kas kreditē renovācijas projektus, vairumā gadījumos kreditus piešķir. Taču bankām, protams, ir savi nosacījumi. Tās prasa nevis 51%, bet 60% vai 75% māju iedzīvotāju piekriša-

nu renovācijai. Bankas vēlas lielāku drošību, tādējādi garantējot visa procesa panākumus arī pašai renovējamajai mājai. Zinot faktu, ka Balvos siltināšanā iesaistījusies tikai viena māja, varu izteikt nožēlu. Acīmredzot šīs pusēs iedzīvotājiem vai nu nav pietiekamas informācijas, vai arī viņi neatbalsta un nevēlas iesaistīties renovācijas pasākumos. Cilvēki laikam baidās no pieaugošās dārzības, no kredita. Taču Latgales pusē tomēr ir pilsētas, kur namu renovācija notiek, kā, piemēram, Rēzekne. Namus daudz vairāk nekā Balvos siltina arī Alūksnē, Gulbenē. Tīklīdz pilsētā parādās nosiltināta un atjaunota māja, to novērtē arī citi, vēloties sekot labajam paraugam.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tāmes palielinās, tādēļ iedzīvotājiem

varētu ieteikt izdomāt konkrētu renovācijas darbus savai mājai. Nevajadzētu pasākumos iekļaut itin visu iespējamo,

lai rezultātā pašiem sanāktu pieņemami maksājumi.

Godīgi jāatzīst, - šobrīd cenas ir augtas, tā

Lāpsta ir! Kur nauda un kalns?

Sestdien Miķelienes tirgū pie Naudaskalna ezeriņa pulcējās pirkst un pārdot gribētāji. Pārsteigumu klātesošajiem sarūpēja čīgānu tabors no Galgauskas, kurš priecēja ar dziesmām, zilēšanu un citām jestrām aktivitātēm. Jāpiebilst, ciemiņi par katru cenu vēlējas noskaidrot, kur Naudaskalnā atrodas kalns ar naudu?

Andelē koka laivu. Alberts Cibulis uz Miķelienes tirgu atveda laivu, kas, kā pats uzsvēra, no A līdz Z uzbūvēta trīs dienās. Viņš atturējās prognozēt, vai laivu izdosies pārdot. "Visčaklākie pircēji ir čūji," piebilda Alberts.

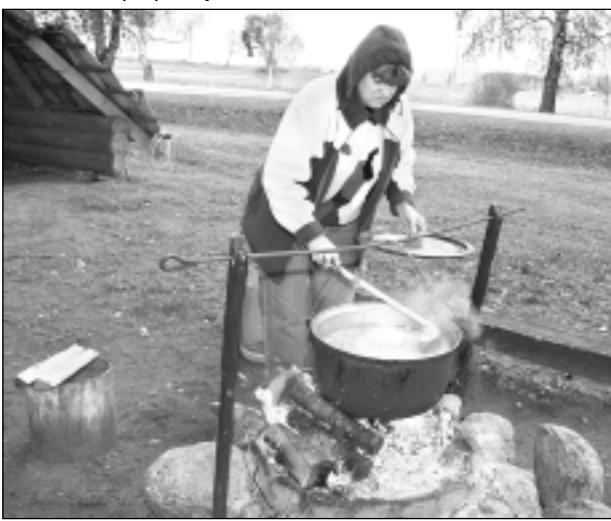
Ciemīni. Miķelienes tirgū ieradās čīgānu tabors no Galgauskas. Ciemīni apgalvoja, ka neviens kārtīgs tirgus nevar iztikt bez čīgāniem.

Kārdinoši breksi. Jāni Garozu mūsu pusē pazīst kā kaisligu makšķernieku. Pēc viņa kūpinātajiem brekšiem vienmēr ir pieprasījums.

Pieņem kukuļus. Miķelienes tirgū klātesošos priecēja vietējās iedzīvotājas Burbeķite un Stiķene, kuras, kā pašas apgalvoja, veiksmīgi sadarbojas ar vietējo policistu. Jautrās dāmas solija, ka tirgū nevienu nesodis. "Pieņemsim tikai kukuļus," viņas teica.

Tradicionāls cienasts. Naudaskalnā ik gadu tirgotājus un pircējus cienā ar tradicionālo sakņu sautējumu. Saimniecīce Skaidrīte Bērziņa ik pa brīdim ieskatījās katlā. "Būs garšīgi!" viņa solija.

Kura nav mājās? Astrīda Jakovļeva iegādājās koka plāksnīti ar amizantu uzrakstu "Vira nav mājās". Otrā pusē to rotāja uzraksts "Sievās nav mājās". "Noderēs jebkurai dzīves situācijai," sprieda Astrīda.

Jauns produkts. Ilmārs Medinieks no Celmenes piedāvāja neparastu preci un pakalpojumu – kokā iegravētu māju nosaukumu, numuru un dažādu norāžu zīmu izgatavošanu: "Tas ir jauns pakalpojums, ko piedāvājam ikviečinām interesentam. Esam iegādājušies smalku mašīnu, kuras precīzitātē ir trīs tūkstošdaļas uz vienu metru."

Lai labi slauka! Balvu pagasta kultūras darba organizatore Aina Biseniece dāvanā no čīgāniem saņēma slotu. "Vai ar to nāksies lidot?" viņa jautāja.

Rokdarbniece. Jevgēnija Saleniece nākamgad svinēs 90-to dzimšanas dienu. Sirmgalve pircējiem piedāvāja iegādāties skaistus tamborējumus. Naudaskalna iedzīvotāji nešaubās, ka Jevgēnija par mūža darbu, izturību un sirsniņu pelnījusi valsts apbalvojumu. "Diemžēl darbā rūķi allaž paliek nepamanīti," viņi sprieda.

Jāuzmanās no dāmām! Jānis Žugs no čīgānu spēļu kāršu kaudzītes izvilkta kristu dāmu. Jautāts, vai ir apmierināts ar zilēšanas rezultātu, Jānis atzina, ka piecus gadus dzīvo viens. "Bet ar tām dāmām jābūt uzmanīgiem – tās mēdz būt dažadas," viņš teica.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Trešdienas saruna

Ģimene kā laba komanda

Augustā, Balvu novada svētku laikā, GUNITAI un EGONAM SIRMAČIEM no Bērzkalnes pagasta pasniegta novada domes Atzinības rakstu par augstu morāli ētisko un tikumisko vērtību uzturēšanu ģimenē un sadzivē. Apkārtējie Gunitu un Egonu raksturo kā strādīgus, izpalīdzīgus un aktīvus cilvēkus. Pagasta pārvadnieks Jānis Roginskis uzskata, ka Sirmaču ģimene varētu kalpot citiem par paraugu. Kā atdarināšanas vērts cilvēcisko attiecību piemērs Gunita un Egons kalpo arī saviem 12 un 10 gadus vecajiem dēliem.

Kādas atmiņas saglabājušās no laika, kad tikko iepazināties un nodibinājāt ģimeni?

GUNITA: -Biju pabeigusi meža tehnikumu un meklēju darbu mežniecībā, kur Egons strādāja par mežsargu. Tolaik tur strādāja daudz jaunu, neprecētu puišu, arī Egona brālis un mamma. No sākuma nezināju, ka grāmatvede ir mana nākamā vīramāte, un nevarēju saprast, kāpēc viņa pastāvīgi jautā – kur bijām kopā ar Egonu, ko darījām? Labprāt stāstīju viņai visu kā jau draudzenei. Tikai vēlāk uzzināju, ka tā ir Egona māte. Apprecējāmies 1998. gadā. Kaut arī abi esam bērzkalnieši, pirmo pusotru gadu dzīvojām dzīvoklī Balvos.

EGONS: -Tā bija īsta trimda. Abi bijām pieraduši dzīvot lauku mājās, bet pilsētā pat nevarēja normāli iziet pagalmā mašīnu saremontēt.

GUNITA: -Pēc tam, kad kādu laiku bijām padzīvojuši arī pie sievāmātes, sākām meklēt paši savu māju. Atradām šo. Vēlāk piepirkām vairāk zemes un tagad apsaimniekojam apmēram 20 hektārus. Ar laiku vecās kūts vietā uzcēlām klēti, vēlāk - jaunu kūti, tad sākām celt jaunu māju.

EGONS: -Diemžel tagad līdzekļu trūkuma dēļ jaunas mājas būvniecība apstājusies. 20 gadus biju nostrādājis Valsts Meža dienestā, bet pirms diviem gadiem kļuvu par bezdarbnieku, tādēļ tagad visu, ko izdodas nopelnīt, tērējam izdzīvošanai.

Tad jau lauku saimniecība Jums šobrīd ir vienīgais iztikas avots...

EGONS: -Tā ir. Pagājušajā gadā turējām piecas govis, divas vajadzēja nodot, lai mājai uzliktu jumtu. Tagad palikušas tikai trīs slaucamas govis. Agrāk kaut kādus līdzekļus ietirgojām, pārdodot cūkgāju. Pērn turējām divas sīvēmātes, taču viena nomira. Šodien, piemēram, kaušu teļu, vedīšu uz Valmieru. Audzējam arī broilerus, šogad turējām 100 cālus. Kaut kā jāgrozās. Arī puikas palīdz. Šorit, piemēram, govs izmuka no aploka. Puikas gandrīz skolu nokavēja, palidzēdamī noķert...

Izklausās, ka būs labi saimnieki....

GUNITA: -Kopš mazotnes nēmām viņus līdzi visos darbos. Puikas nāca man līdzi uz kūti, tētim - uz lauku. Nez cik daudz viņi tur nepadarīja, bet procesā piedalījās...

Nebija tā, ka bērni tikai skatījās? Lāvāt arī pašiem darboties?

GUNITA: -Jā, protams. Pagalmā, piemēram, stāv galds, ko vecākais dēls izgatavoja pats. Pagājušajā mācību gadā viņam skolā sākās galdniecības stundas, un kādu dienu, atnācis no skolas, puika teica: "Gribu uztasīt galdu." Nopūtāmies un gādājām materiālus.

EGONS: -Pusi vasaras abi ar brāli nēmās ar to galdu. Es tikai ēvelēt palidzēju. Tagad tas stāv mājas pagalmā. Labs izdevās.

Audzināšanas jautājumos Jums nekad nerodas domstarpības?

GUNITA: -Domstarpības ir bijušas, bet esam vienojušies, ka gadījumā, ja viens kaut ko aizliedz, otrs nedrīkst to pašu atļaut, labāk paklusēt.

Kādi dēliem nākotnes plāni?

GUNITA: -Vienu domas mainās bieži. Vienu brīdi, pārbraucis no Dziesmu svētkiem un paskatījies, kā tur strādā Agris Daņiļevičs, jaunākais dēls gribēja kļūt par horeogrāfu. Citeizstāsta, ka grib kļūt par žurnālistu. Savukārt vecākajam puikam patīk tehnika.

EGONS: -Vecākajam dēlam patīk koka darbi un tehnika. Jums vajadzētu redzēt, kādu viņš velosipēdu bija sameistarojis!

GUNITA: -Puikas ir Joti izpalīdzīgi - ja vajag kādam draugam vai kaimiņam palīdzēt, tūlīt būs klāt.

Interesanti, no kā viņi mantojuši vēlmi izpalīdzēt?

GUNITA: -Mēs jau arī cenšamies palīdzēt visiem, kam varam. Kādu dienu bez iztikas līdzekļiem palicis kaimiņš palūdzē ēdienu. Kā lai atsaka? Tagad bieži vien atnāk pie mums paši. Kāpēc nepabarot, ja pašiem ēdienu pietiek?!

Cenšamies izpalīdzēt, ja varam.

Foto: A.Kirsanovs

Saticīgs pāris. Egons un Gunita Sirmači ir laba komanda. Viņu ģimenes galvenie balsti ir savstarpēja izpalīdzība un atbalsts.

Kādas Jums attiecības ar kaimiņiem?

EGONS: -Loti labas. Cenšamies palīdzēt viņiem, viņi - mums. Ja man kādreiz ziemā gadā iesitgt, varu jebkurā laikā piezvanīt kaimiņiem, atbrauks un palīdzēs izvilkst mašīnu. Arī pats daru visu, kas manos spēkos, ja kaimiņiem vajadzīga palīdzība.

Kuras īpašības visvairāk vērtējat viens otrs?

GUNITA: -Savā viārā augstu vērtēju itin visu. Egons ir Joti strādīgs, mīļš un gādīgs tēvs.

EGONS: -No sievas saņemu lielu atbalstu. Viņa var arī apsēsties pie traktora stūres un izvilkst mašīnu no dubļiem, ja vajag. Pats govi varu izslaukt, ja viņa kaut kur aizbrauc.

GUNITA: -Mēs darbus nešķirojam. Ja man jābrauc ar bēniem uz pilsētu, vīrs pats pagatavo vakariņas vai izdara citus nepieciešamos mājas darbus. Esam laba komanda.

Vai vienmēr dzīvojat saticīgi? Varbūt tomēr kādreiz pasakāt viens otrs arī kādu asāku vārdu?

GUNITA: -Nu, protams, kā jau visi!

Par ko parasti strīdāties?

EGONS: -Vairums strīdu rodas naudas trūkuma dēļ. Kā tautā saka: pie tukšas siles i cūkas plēšas!

GUNITA: -Taču tautā arī saka: gudrākais piekāpjas.

Kurš tad parasti ir tas gudrākais?

EGONS: -Man jau tāda strauja daba, ātri aizsvilstos.

GUNITA: -Bet viņam dusmas ātri pāriet, tādēļ ātri salabstam. Nav jau arī nekādu nopietnu iemeslu strīdiem. Īstenībā dusmām nav laika, jo visu laiku kopā jāstrādā. Kā tad saplēsušies iesim uz kūti?

Kopā dzīvojot, jāpiedzīvo gan prieki, gan bēdas. Kurs bija grūtākais brīdis Jūsu ģimenei?

GUNITA: -Pirms dažiem gadiem manā acu priekšā pēkšņi nomira vecmāriņa, kura bija mani uzaudzinājusi. No pārīdzīvotā šoka sākās veselības problēmas. Atkopšanās prasīja aptuveni divus gadus. Divas reizes braucu pat uz sanatoriju.

EGONS: -Bija laiks, kad gandrīz katru nakti saucām ātro palīdzību...

...un kuri bija priecīgākie mirklī?

GUNITA: -Vispriečīgākie bija abu bērnu dzimšana. Atceros, kad gaidījām vecāko puiku, dakteri teica, ka būs meitene, kaut gan paši bijām pārliecināti, ka gaidāms puika. Kad aizbraucām uz dzemību nodaļu, vecmāte brīnījās, ka dakteri dokumentos ierakstījuši meiteni, jo vēders izskatoties, kā puiku gaidot. Tā arī bija – piedzima puika.

EGONS: -Piedalījos abu puiku dzemībās. Jaunākajam dēlam nabassaiti pats pārgriezu. Nebija nemaz tik traki, slikti nepalika.

Varbūt dēliem drīz piebiedrosies arī māsiņa?

EGONS: -Jaunākais dēls bieži vien pieprasī māsiņu. Saka: "Manam klasesbiedram ir maza māsiņa, otram – mazs brālis. Vai tad jūs nevarat?" Sola pat palīdzību pieskatīšanā.

Kā atpūšaties?

GUNITA: -Nesen bijām sēnot. Man Joti patīk, Egonam jau arī. Gribējam šogad aizvest bērnus uz Igauniju, uz Munamegi, bet nesanāca. Katru gadu cenšamies bērnus kaut kur aizvest paceļot pa Latviju. Esam bijuši Ainažos, Siguldā un citur. Ziemā tētis ar abiem puikām braukāja ar kvadraciklu - piesēja ragaviņas un braukāja pa dīķi vai mežu.

I.Tušinska

Baltinavas novadā

22. septembra domes sēdes lēmumi Apstiprina veidlapu

Apstiprināja Baltinavas novada administratīvā pārkāpuma protokola veidlapu, kurā atspoguļota pārkāpuma būtība, kad pārkāpums izdarīts, ziņas par personu, kas izdarījusi pārkāpumu, paredzētā atbildība par pārkāpumu un citas ziņas, kam varētu būt būtiska nozīme lēmuma pieņemšanā administratīvā pārkāpuma lietā.

Atbalsta kongresa rezolūciju

Atbalstīja Latvijas Pašvaldību savienības 22.kongresa rezolūciju "Par attīstības vadības principu maiņu", kurā kongress aicināja Saeimu un Ministru kabinetu, sācot jauno ES programmēšanas ciklu, papildināt nozaru vadības principu, paredzot nodalīt vismaz trešo daļu Latvijai piekrītošās ES budžeta kvotas, nosakot katrai pašvaldībai savu ES kvotu pēc principa "nauda seko iedzīvotājam".

Apstiprina novada karoga skici

Apstiprināja novada karoga skici kā novada karoga projektu iesniegšanai Latvijas valsts Heraldikas komisijā. Karoga skici nosūtīs Latvijas valsts Heraldikas komisijai saskaņošanai. To izstrādājis Daugavpils pilsētas domes speciālists Artjoms Mahļins, kurš ir arī novada ģerboņa autors.

Apstiprina cenrādi

Apstiprināja novada Dzimtsarakstu nodaļas sniegto maksas pakalpojumu cenrādi, kurā noteikta maksas par laulības noslēgšanas svinīgā rituāla sagatavošanu un vadišanu, maksas par dzimšanas apliecības svinīgu izsniegšanu, maksas par ceremoniju tulkošanu svešvalodā un citiem pakalpojumiem.

Piešķir adreses

Nolēma piešķirt adreses 36 novadā esošajām zemes vienībām un uz tām esošajām būvēm un izdarīja grozījumus šī gada 17.februāra novada domes sēdes protokola lēnumā par adreses piešķiršanu, nēmot vērā, ka administratīvajā teritorijā adrese nedrīkst atkārtoties.

Par mērķdotāciju sadali

Nolēma apstiprināt Baltinavas novada pašvaldības noteikumus "Kārtība, kādā sadala mērķdotāciju Baltinavas novada pašvaldības izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagoģu, pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagoģu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām".

Par ievietošanu aprūpes iestādē

Nolēma ievietot aprūpes iestādē vienu personu, kuras deklarētā dzīvesvieta ir Baltinavas novads, un segt uzturēšanas starpību starp klienta veikto iemaksu un sociālā aprūpes pakalpojuma izmaksu ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā - Balvu novada pašvaldībā "Balvi".

Atbalstītis finansiāli

Saskaņā ar Venerandas Andžānes lūgumu finansiāli atbalstīt dzejoļu grāmatas "Lai būtu pat Joti grūt, Mums Latgalē pastāvēt būt" izdošanu, nolēma piešķirt viņai finansiālu atbalstu 100 latu apmērā, pārskaitot finansu līdzekļus uz izdevniecības kontu pēc rēķina saņemšanas.

Saskaņā ar skolotājas Indras Keišas iesniegumu nolēma finansiāli atbalstīt skolnieces Arīnas Bistrovas braucienu uz Salatēva dzimteni Velikij Ustjug, jo viņa uzvarējusi Maskavas nama rīkotajā radošajā konkursā "Kāpēc Salatēvam jākļūst par simbolu olimpiādē Sočos?". I.Bistrovai segs izdevumus Krievijas vīzas noformēšanai.

Par aizņēmumu projekta realizāciju

Nolēma pēmt aizņēmumu Valsts kasē projekta "Skatuves modernizācija Baltinavas kultūras namā" realizācijai. Projekta realizācijai nepieciešama finansējums ir 5104 lati. Aizņēmumu nēms ar atmaksas termiņu - 10 gadi, bet sāks atmaksāt ar 2112.gada janvāri, un atmaksu garantēs ar novada domes budžetu.

Piešķir atvālinājumu

Nolēma piešķirt Baltinavas novada domes priekšsēdētāji Lidijai Siliņai papildatvālinājumu 10 darba dienas, sākot ar 3.oktobri.

I.Zinkovska

Īsumā

Izvēlas "Supertēti"

Foto - no personīgā arhīva

Aicinot tēvus uz pasākumu "Paldies saku tētiņam...", 9.septembrī Stacijas pamatskolas skolēni pirmo reizi svinēja Tēva dienu. Sākumā bēri iepriecināja tēvus ar priekšnesumiem: skaitīja dzeļoļus, dziedāja dziesmas. Lielu jautrību zālē izraisīja humoreskas par tēvu un bērnu tēmu, ko iestudēja 3.klases kolektīvs. Aizkustinoš bija brīdis, kad bēri, pasniedzot tētiem ziedus un pašu gatavotos apsveikumus, viņus cieši samījoja.

Pēc svinīgās daļas sākās konkurss, kurā desmit ģimenes galvas cīnījās par nosaukumu "Supertētis". Konkursa dalībnieki demonstrēja savas prasmes, veicot vīrišķigus darbus – atpazīstot darba instrumentus, izjaucot un saliekot gaļas mašīnu, iesot naglu, cilājot hanteli, sasienot kaklasaiti, atpazīstot zivju sugas, kā arī atbildot uz dažādiem erudīcijas jautājumiem un piedaloties "automobilu sacensībās". Starplaikos, kamēr konkursanti atvilka elpu, bet ūrija skaitīja punktus, skatītāji varēja aktīvi darboties, piedaloties sulas ātrdzeršanas sacīkstēs, minot noslēpu-mainās kastes saturu un pabeidzot iesāktos sakāmvārdus.

Lai gan katrs tētis savā ģimenē ir "Supertētis", Stacijas pamatskolas "Supertēta" titulu šoreiz ieguva ANDRIS ILSJĀNS, bet skatītāju simpātiju balvu piešķira OSKARAM KEIŠAM.

Veido ziedu grāmatu

Foto - no personīgā arhīva

Katra mācību gada sākumā Stacijas pamatskolas skolēni un skolotāji uz skolu dodas, līdz ķemot savā dārza izaudzētu rudenīgus ziedus, kas mājturības stundu un floristikas pulciņa nodarbību laikā sagulst krašnā ziedu paklājā. Šogad bēri skolai dāvāja ziedu paklāju atvērtas grāmatas formā, kurā katrs klases kolektīvs *ierakstīja* savu skaitli.

Aizdomājas par drošību

Lai gan Balvu novadā aizvadītajā vasarā nav notikuši nopietni negadījumi, kuros iesaistīti bēri, skolās, tāpat kā katru gadu, septembrī sākusies "Drošības nedēļa". Arī Viksnas pamatskolā 9. septembrī viesojās Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa inspektors Ilmārs Vizulis, kurš informēja bērus par dažādiem ar drošību saistītiem jautājumiem. Ar interesi bēri noskaitījās filmas, kuru varoni - bēri, kuri cietuši kādā negadījumā, stāstīja par pārēzīvoto. Ekrānā redzētais lika bēriem aizdomāties, īpaši tāpēc, ka pieredzē dalījās viņu vienaudži.

Nav paredzēts pārdošanai

23.septembrī ielu akcijas "Not for sale" ("Nav paredzēts pārdošanai") laikā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra notika ielu akcija, ar kurām palidzību biedrība "Jaunatne pret Aids" interaktīvā veidā informēja sabiedrību par cilvēku tirdzniecības problēmām – verdzību, seksuālo ekspluatāciju, fiktīvām laulībām un nelegālu orgānu tirdzniecību. Enerģiski jaunieši no visas Latvijas informēja balviešus par to, kā sevi pasargāt, kam pievērst uzmanību, dodoties strādāt uz ārzemēm vai vienkārši pārceļoties uz Rigu, kā arī, kur griezties pēc palidzības, ja radušas aizdomas par cilvēku tirdzniecību.

Aktuāli

Aicina kļūt par Eiropas brīvprātīgajiem

21.septembrī Balvu Amatniecības vidusskolā viesojās organizācijas "Eiropas Kustība Latvijā" eksperti, kuri iepazīstināja 10. – 12. klašu audzēkņus ar brīvprātīgā darba iespējām Latvijā un Eiropas Savienības valstīs. "Eiropas Kustība Latvijā" rīkotais prezentāciju cikls "Iespēja Tavai nākotnei: esī brīvprātīgais!" veltīts Eiropas Brīvprātīgā gadam.

Ar Balvu Amatniecības vidusskolas audzēkņiem savā pieredzē dalījās brīvprātīgais no Spānijas Rauls Martins, kurš Latvijā darbojas kopš pagājušā gada oktobra, un projektu koordinatore Kristīne Gailīte. Viņi pastāstīja par brīvprātīgā darba priekšrocībām un mācīšanās iespējām, kā arī iepazīstināja skolēnus ar pilnībā apmaksātu ES programmu jauniešiem – Eiropas brīvprātīgo darbu, kas, strādājot sevi interesējošā projekta, iepazīstot citu kultūru, apgūstot svešvalodu un iegūstot nenovērtējamu pieredzi, atzinās un prasmes, ļauj jauniešiem pavadīt kādā no Eiropas valstīm laiku līdz pat vienam gadam.

R.Martins Latvijā jau pavadījis vairāk nekā desmit mēnešus un, būdams vēstures un ģeogrāfijas skolotājs, atzīst: "Īpaši interesējos par Latvijas vēsturi, ģeogrāfiju un jauniešu dzīvi šajā valstī. Latvija ir skaista un iespējām bagāta valsts, taču jāatzīst, ka jaunieši šeit bieži vien nepārzina lielāko daļu viņiem pieejamo iespēju." Savukārt Kristīne, kura gadu strādājusi kā brīvprātīgā Francijā un kļuvusi par Raula mentori Latvijā, tagad arī pati konsultē un nosūta latviešu jauniešus brīvprātīgo darbam Eiropā. Kristīne norāda: "Organizācijas "Eiropas Kustība Latvijā" uzdevums ir informēt jauniešus par Eiropas brīvprātīgā darba un citām iespējām, iepazīstināt ne tikai ar programmas būtību, bet arī ar konkrētiem pieredes stāstiem."

Rauls un Kristīne atgādināja, ka Eiropas Brīvprātīgo darbs ir viena no iespējām, kā gūt brīvprātīgā darba pieredzi ārzemēs. Šādu iespēju var izmantot tikai vienu reizi mūžā (izņēmums - jaunieši ar ierobežotām iespējām un īpašām vajadzībām). Ciemipī pieminēja arī citas programmas priekšrocības: apmaksāto

ceļu, dzīvošanu, uzturu, veselības apdrošināšanu un valodas kursus, kā arī katram jaunietim izsniegto kabatas naudu. Viņi pastāstīja, ka jauniešus pirms došanās uz ārzemēm attiecīgi sagatavo un vispusīgi atbalsta arī visa projekta laikā. "Mūsu organizācija mudina brīvprātīgos meklēt ārzemēs jaunas idejas un vest tās mājās, pielietojot gūto pieredzi Latvijā," uzvēra K.Gailīte.

2009.gadā Eiropas brīvprātīgā darbā iesaistījās 127 Latvijas jaunieši, 2010.gadā šis skaitlis sasniedza 140.

Papildus informācija

- Eiropas Brīvprātīgā darbs ir ES programmas "Jaunatne darbībā" viena no apakšprogrammām.
- Programma pieejama jauniešiem vecumā no 18 līdz 30 gadiem.
- Projekta var piedalīties no 2 līdz 12 mēnešiem.
- Projekta noslēgumā brīvprātīgais saņem Youthpass sertifikātu, kas apliecinā projekta laikā iegūtās zināšanas.

Seminārs

Gūst jaunas ierosmes

No 19. līdz 26. septembrim uz apmācības semināru "Creating sparks for youth work starters" (Radošas dzirkstis jaunatnes darbiniekiem) Balvos pulcējās 20 jaunatnes darba entuziasti no Latvijas, Igaunijas, Polijas, Lielbritānijas, Slovēnijas, Spānijas un Turcijas.

Darba ar dažādu tautību jauniešiem nianes semināra dalībniekiem atklāja trīs apmācības kura pasniedzēji – Andrejs Mieriņš no Latvijas, Šons Makderrmots (Sean McDermot) no Lielbritānijas un Anna Huminiaka (Anna Huminiak) no Polijas. "Mūsu galvenais uzdevums ir palīdzēt cilvēkiem, kuri strādā ar jaunatni, apgūt metodes darbam ar dažādu tautu pārstāvjiem. Iegūtās zināšanas palīdzēs viņiem organizēt starptautiskus jauniešu pasākumus," semināra mērķus skaidroja viens no tā vadītājiem Šons Makdermots, piebilstot, ka "viens ir strādāt ar savas zemes jauniešiem, bet pavisam kas cits – ar svešzemniekiem, kuriem ir cita kultūra, valoda, tradīcijas un ieradumi". Šons, kurš darbam ar jauniešiem veltījis aptuveni 30 gadus, Balvos ciemojies jau vairākkārt. "Mums ar Andreju Mieriņu izveidojusies ļoti produktīva sadarbība. Domāju, šī nav pēdējā reize, kad strādājam kopā," pārliecināts jaunatnes darbinieks no Lielbritānijas.

Balvi Šonam Makdermottam atgādina viņa dzimto pilsētu Anglijas vidienē: "Man patīk, ka Balvi ir ļoti zala un sakopta vieta, gluži kā pilsēta, kura dzīvoju." Būdams veģetārietis, jaunatnes darbinieks no Lielbritānijas atzinīgi novērtējis arī dažus mūsu

Kopā ar "Kirbiša svētku" dalībniekiem. Sestdien, pastaigājoties pa pilsētas ielām, ārzemju viesi pamanīja aktīvu darbošanos pie mājas Partizānu ielā 14, kur Balvu pensionāru biedrība sadarbībā ar Balvu Tālākizglītības centru rīkoja "Kirbiša svētkus". Nobaudījuši dārzeņu sautējumu un kartupeļu pankūkas, visi ar neviltotu sajūsmu klausījās muzikantu Leona Bērziņa un Voldemāra Džigura bajānu un garmoškas spēli.

ēdienus, piemēram, zupas.

Nedēļas laikā, ko pavadīja bijušā Balvu rajona teritorijā, jaunatnes darba organizatori ne vien apguva semināra programmu, bet arī ciemojās vairākās vidusskolās, kur, vadot jauniešu aktivitātes, pielietoja jauniegtās zināšanas praksē. Piektdienas pēcpusdienu seminārā dalībnieki veltīja robežsargu apmeklējumam Viļakā. "Ārzemniekiem šķita neparatīti paskatīties pāri robežai uz Krieviju. Daudz uzzinājām par robežsargu darba iekdienu, bet visinteresantāk apmācības dalībniekiem šķita tikšanās ar

kinologiem un viņu suņiem," atzīst viens no apmācības vadītājiem Andrejs Mieriņš. Vakarpusē ciemiņus aicināja lauku pirtī, pēc kuras vēl gardākā šķita kopīgi uz ugunskura vārītā zupa. Ar interesi ciemiņi vēroja Alda Pušpura demonstrētās maizes cepšanas iemaņas un nobaudīja svaigi cepto baltmaizi. "Mēs, apmācību vadītāji, esam ļoti gandarīti, ka semināra noslēgumā bija acīmredzama dalībnieku izaugsme. Pārrunājot paveikto, sapratām, ka katrs no viņiem apguvis kaut ko vērtīgu," paveiktā darba rezultātus vērtē A.Mieriņš.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Zinātnē līdz ausīm

ANDIS LAZDIŅŠ

DZIMŠANAS GADS UN VIETA: 1973.gads, Balvi
IZGLĪTĪBA: Balvu 1.vidusskola, Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultāte, Latvijas Lauksaimniecības Universitātes doktorantūra
DARBAVIETA: Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" (LVMI "Silava")
AMATS: pētnieks, projektu vadītājs
DZĪVESVIETA: Ikšķile
ĢIMENES STĀVOKLIS: precējies, sieva Dagnija Lazdiņa, trīs meitas – Danija, Vendija, Alma
VAĻASPRIEKS: valasprieks būtibā ir darbs, par ko nemaksā, tās ir jomas, kurās gribētos uzzināt vai izdarīt vairāk, bet vēl jāatrod kāds, kas par to samaksātu; ari sēnošana
MOTO: izpētit neizpētīto!

Bijušais balvenietis ANDIS LAZDIŅŠ
jau paguvis iegūt doktora grādu mežzinātnē un viņu labi pazist tajā vidē, kas saistīta ar mežiem. Viņš atzīst, ka apzināti uz to nav gājis, kaut ari pirmos septiņus dzives gadus pavadijis Žiguros, kur mežs auga turpat aiz mājas sliekšņa. Izvēle bija nejauša. Būtibā mežs izvēlējies viņu.

No studenta līdz doktoram

Uzreiz pēc vidusskolas Andis iestājās Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātē, ko pabeidza ar bioloģijas zinātnu maģistra grādu. Viņš stāsta: "Mācību laikā strādāju Bioloģijas fakultātes Molekulārās bioloģijas un bioķīmijas katedrā, bet 90.gadu vidū man piedāvāja darbu Valsts mežzinātnes institūtā "Silava", kur esmu nostrādājis līdz pat šim laikam. Deviņdesmito gadu vidū neilgu laiku stažējos Austrijas valsts mežzinātnes institūtā. Paralēli darbam "Silavā" strādāju arī konsultāciju un projektēšanas uzņēmumā "Strasa Konsultanti", kur nodarbojos ar dažādām komunālās saimniecības lietām – ūdenssaimniecības līdz reģionālai koksnes resursu plānošanai. Deviņdesmito gadu vidū "Silava" nodarbojās ar visdažādākajām lietām, kas ne vienmēr bija tieši saistītas ar mežu, sākot no sadzīves atkritumu pārstrādes jautājumiem un beidzot ar enerģētiskās koksnes plantāciju audzēšanas tehnoloģiju adaptēšanu Latvijā. Bet visvairāk laika tomēr pavadiju institūta augsnēs laboratorijā, veicot augsnēs, ūdens un koksnes ķīmisko un fizikālo īpašību analizes."

Lielākais ar darbu saistītais gandarījums Andim kopš tā laika ir sadzīves noteķudeņu dūņu kompostēšanas tehnoloģijas ieviešana Latvijā. Ar noteķudeņu dūņu izmantošanu saistās arī citi pētījumi. Piemēram, par ātraudzīgo kārklu izmantošanu noteķudeņu attīrišanai un biznesam. "Pirmā eksperimentālās plantācijas ar Latvijā iegūtu stādmateriālu ierīkojām Pierīgā, Olaines kokaudzētavā. Bet pirmā plantācija, kuras platība pārsniedza hektāru, iestādīta netālu no Balviem," atklāj Andis.

Sadarbībā ar Zviedrijas un Somijas mežzinātniekiem un akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" institūta zinātnieki, arī Andis, strādā pie mežizstrādes atlieku un sīkkoku vākšanas tehnoloģijas ieviešanas Latvijā.

Aizstāvot doktora darbu "Dabiski apmežojušos lauksaimniecības zemju efektīvas apsaimniekošanas nosacījumi", šogad augustā Andis pievienojās mežzinātņu doktoru saimei. Šis ir pirmais šāda veida pētījums Latvijā. "Par darbu ir grūti vienkāršos vārdos izstāstīt, jo pārsvarā dzīvē visu iznāk sarežģīt, apkārinot ar jaunām zināšanām, un neatliek laika skaidrojošam darbam, kas laikam ir visas meža nozares nelaime," saka Andis.

Parakstās zem paziņojuma

Andis ir to 36 meža zinātnieku un zinātnisko darbinieku vidū, kuri parakstīja publisko paziņojumu pret mežsaimniecības kritizēšanas kampaņu. "Izmantojot vien saukļus un retoriskus apgalvojumus, bieži vien bez jebkādām atsaucēm uz sagrozītās un aplāmās informācijas sniedzējiem, tiek nomēlnota tautsaimniecības nozare, kas dod darbu tūkstošiem cilvēku un gādā, lai ari nākamajām paaudzēm tiktu saglabāta un vairota Latvijas dabas bagātība – mežs," teikts paziņojumā. Tā autori uzsver, ka Latvijas mežsaimniecība balstās uz apjomīgiem zinātniskiem pētījumiem, kas ir veikti vairāk nekā gadus. Tāpat paziņojumā teikts, ka Latvijas meži ir labā stāvoklī, ar milzīgu rezervi un nākotnes potenciālu. Andis uzskata: "Par mežu likteni satrauktajiem ļaudim nebūtu tik daudz jārunā par to, ka meža īpašnieks izzāgē mežu, bet par to, lai mežu atjaunotu. Ir jāsaprot, ka tajā brīdī, kad nepārdomātu eksperimentu, piemēram, kailciršu aizliegums, kas izskanēja dažu partiju priekšvēlēšanu saukļos, rezultātā Latvijas koksne kļūs nekonkurēspējīga tirgū, tad: *)nebūs līdzekļu meža ceļu uzturēšanai, *)nebūs darba vismaz 10% valsts darbspējīgo iedzīvotāju, *)nebūs koksnes izstrādājumu eksporta, *)nebūs lētas kuriņāmās koksnes. Vienīgais, kam meža apsaimniekošanā, it īpaši privātajos mežos, būtu jāvelta pārmetumi, ir nepietiekamā meža atjaunošana. Diez vai pašreizējie meža īpašnieki, kuri tagad atstāj izcirtumus aizaugšanai ar pasašām atvases, priečatos, ja viņu senči būtu darijuši tāpat, nevis ieaudzējuši un izkopuši skujkoku audzes."

Aicinot izcirst kokus tikai izlases veidā, mežu var novest ja ne pie iznīcības, tad būtiski pasliktināt tā stāvokli. Problemas būtība ir tajā apstākļi, ka izlases cirtē meža īpašnieks paņems tos kokus, kas ir pieprasīti tirgū, atstājot mežā visu, kas nav pieprasīts. Tādēļ ļoti īsā laikā mežā var palikt tikai bezvērtīgi, trupējoši koki un krūmi. Un diez vai cilvēkbērni, kas mantos šādu mežu, būs priecīgi. Turpretīm kailcirtes, ja neskaita neērtības, ko tās rada ogotājiem un sēnotājiem, izņemot murķēju cienītājus, rada priekšnoteikumus meža atjaunošanai, – situāciju skaidro meža zinātnu doktors.

Saasinoties diskusijām par mežu, Latvijas meža nozare sāk pievērst lielāku uzmanību zinātniski pamatoitu datu ieguvei, lai sarunās par mežu nākotni nedominētu "skalās rīkles" princips. Arī "Silava" šajā gadā ir uzsākusi divus vairāku gadu projektus par mežsaimniecisko darbību. "Pieļauju, ka līdz 2015.gadam šie jautājumi, paralēli ar meža darbu mehanizāciju, būs arī mans darba lauks," saka Andis.

Trejmeitiņas. Anda lielākā dzīves bagātība, kā saka viņš pats, ir viņa trīs meitas - Danija, Vendija un Alma. Jaunākajai - Almai - nesen aprītēja pirmais dzīves gadiņš.

Foto - no personīgā arīva

Kārklu plantācija. Andis pie vienas no pirmajām kārklu plantācijām Latvijā, Olaines apkārnē. Viņš jau vairākus gadus pēta ātraudzīgo kārklu audzēšanas perspektīvas Latvijā.

Foto - no personīgā arīva

Der kā uzliets

Andis dzimis balveniešu Ninas un Ādolfa Lazdiņu ģimenē. Zinātnu doktora māte atceras, ka bērnībā un arī vēlāk vidusskolā dēls nav izrādījis īpašu interesē ne par kokiem, ne dzīvniekiem vai augiem, kā topošajam biologam pieklātos. "Vardes viņš nepreparēja. Ar tīkliņu pēc taureniem nedzenājās un arī par mežu daudz neinteresējās. Vienīgais, kas viņu interesēja, bija sēnes. Es pati sēnoju, arī viņš mums ir liels sēnotājs," atceras N. Lazdiņa. Taču bioloģija Andi interesēja. Iespējams, tieši tās zinātniskā puse. Mācoties vidusskolā, Andis labprāt piedalījās bioloģijas olimpiādēs un pēdējā vidusskolas gadā izcīnīja 2.vietu bioloģijas olimpiādē republikā, kas ļāva viņam iestāties Bioloģijas fakultātē bez iestājekāmeniem. Liels nopelnis te bija arī bioloģijas skolotājai Emīlijai Sarkanei.

N. Lazdiņa saka: "Es neteiktu, ka dēls skolas laikā bija pārāk centīgs. Kas viņam patika, tas patika. Skolotāja Lūcija Boldāne bieži rakstīja dienastārīmatā, ka nav izpildīti mājas darbi. Taču ar savu uzvedību viņš mums rūpes nesagādāja. Pīpēšana un dzeršana viņam, paldies Dievam, gāja secen." Viņa arī uzskata, ka zinātniskais darbs institūtā dēlam der kā uzliets mētelis, jo viņš ir nopietns, ne sevišķi prot dibināt kontaktus. Darbs pārsvarā ir saistīts ar mežiem, pētījumiem, nevis cilvēkiem. Arī Balvu pusē

Andim esot sava zemes īpašums, kurā viņš iestādījis kokus un ātraudzīgos kārklos.

Studējot un braucot kartupeļu talkās, Andis iepazīnās ar savu nākamo sievu. "Kā atbrauca mājās, tā man ausīs skanēja vārds - Dagnija. Viņa arī ir mana vedekla," saka N. Lazdiņa. Dagnija arī strādā institūtā kopā ar Andi, ir vecākā pētniece un arī zinātnu doktore. Abu ģimenē aug trīs meitas. Jaunākajai Almai aprītēja gads, bet vecākās - Danija un Vendija jau mācās 8. un 6.klasē. Vecmamma ir lepna par savām vecākajām mazmeitām, jo meitenes labi mācās, apmeklē mūzikas un mākslas skolas. Vecākā mazmeita ir ļoti zinātkāra, piedalās olimpiādēs un šogad no Ikšķiles novada domes saņēma 120 latu lielu naudas balvu, par ko bija ļoti lepna.

Agrāk Andis Balvos pie vecākiem ciemojies katra nedēļu. "Tagad uz Balviem iznāk aizbraukt videjā reizi mēnesī," atzīst viņš pats. Arī sēnēs iznāk aizbraukt reti, bet, ja izdodas, tad tie ir Ogres vai Žiguru meži. Sēnes nejauši atrodas arī mežos, kur iznāk būt darba darīšanās. Ārpus valsts robežām Andis dodas reti. No ārvalstīm viņam tuvākā ir Somija, patīk somu cilvēku mentalitāte. "Somijā jūtos viegli un labi," viņš saka. Andim ir piedāvāts darbs ārzemēs, bet viņš uzskata, ka to var atlauties jauns cilvēks, kuram nav ģimenes.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Aktuāli

Slimnīca ir un būs

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības jaunās valdes vadītāja Alīda Vāne "Vaduguni" informēja par gaidāmajām pārmaiņām. Sarunā piedalījās arī Balvu slimnīcas galvenā ārste Sarmīte Andrukele un Veselības aprūpes fonda valdes priekšsēdētājs Marģers Zeitmanis, kurš 1. oktobri kļūs par oficiālu valdes pārstāvi. Šobrīd valdē ievēlēta arī Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Ināra Nīkuļina un Gulbenes novada domes deputāts Guntis Blūms.

Jaunā slimnīcu apvienības vadītāja Alīda Vāne pēc izglītības ir finansiste, strādā Aizkraukles slimnīcā (valdes priekšsēdētāja), kā arī ir Medicīnas iestāžu biedrības vadītāja. Lūgta sabiedrību informēt par esošo situāciju slimnīcu apvienībā, A.Vāne situāciju salīdzināja ar medīkiem ierastu terminu – ar elpināšanu no mutes mutē. Marģers Zeitmanis piebilda, ka galvenais valdes uzdevumus ir apturēt ikdienas zaudējumu lavīnu, kas katru dienu, ja saglabāsies līdzīnējā situācija, ir ap trīs tūkstošiem latu. Jāpiebilst, ka krizes komandai trijos mēnešos jāizstrādā slimnīcu attīstības plāns, kam jānodrošina apvienības turpmākā pastāvēšana un attīstība. "Laiks, lai sakārtotu sistēmu, ir tikai līdz 9.decembrim," apstiprināja A.Vāne. Balvu un Gulbenes parādi un zaudējumi kopsummā ir vairāk nekā miljons latu.

Vīņa un M.Zeitmanis aicina sabiedrību neorganizēt kaut kādas neizprotamas un nevajadzīgas raganu medības, meklējot vainīgo par izveidojušos situāciju. A.Vāne atgādina, ka veselības aprūpe Latvijā un tās atmaksas kārtība nav prognozējama: "Piemēram, Kuldīgas slimnīca atteicās hospitalizēt pacientus, jo viņiem bija iedots neadekvāti zems pacientu skaits. Tieši tāda pati situācija ir Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā. No reāli hospitalizētiem 5000 pacientiem valsts samaksā mazāk nekā par 3000." Krizes komandas vadītāja piebilda, ka ir vēl citas nianses, proti, gatavojoši šo prognozi pēc medicīnas reorganizācijas 2009.gada nogalē, nav skaidrs, kā ierēķi veica plānošanu:

"Latvijā vidēji uz 100 iedzīvotājiem gadā neatliekamās palidzības stacionāros hospitalizē 13,4 pacientus. Balvu un Gulbenes pusē cilvēki nav ne veselāki, ne slimāki kā citviet Latvijā, līdz ar to vajadzētu būt ap 6000 valsts apmaksātām pacientu hospitalizācijām, bet apmaksā nepilnus 3000. Mēs jau nevarām pateikt, ka sasniedzot trīs tūkstošo pacientu, neņemsim nākamos pacientus. Līdz ar to izveidojusies situācija, ka ir līdzekļu deficitis, jo jau uz 1.jūliju bija aptuveni 4000 pacientu. Deficitis radies tikai tāpēc, ka esam ārstējuši vietējos cilvēkus. Šāda situācija bija arī pirms gada. Tas ir viens aspekts, bet otrs – jebkura pacienta ārstēšanai un uzturēšanai nepieciešami cilvēkresursi, ēdināšana, medikamenti, elektrība, siltais ūdens u.t.t. Tāpat ne mazāk mazsvārīgs jautājums ir saimnieciskums. Tas, ka divas nedēļas pacientus ved uz Gulbeni un divas - uz Balviem, radījis situāciju, ka abās slimnīcās nodrošināti štati visam mēnesim."

Lai arī uzsverat, ka tā sauktās raganu medības ir ne tikai nelietderīgas, bet arī bīstamas, tomēr nav skaidrs,

kāpēc esam nonākuši tur, kur esam?

A.VĀNE: -Tur ir ļoti daudz faktoru, kas radīja šādu situāciju.

M.ZEITMANIS: -Līdz ar slimnīcas īpašniekiem un vadību, arī darbiniekiem jāuzņemas līdzatbildība, jo redzēja, ka nereti nav noslogoti, bet algū tik un tā saņēma. Vēlreiz un vēlreiz gribētos uzsvērt, ka nenotiks nekādas raganu medības. Mums nav jārada papildus spriedze uzņēmumam un spriedze darbiniekiem un pacientiem, bet jāaptur zaudējumu lavīna un līdz 9.decembrim īpašniekiem jāpiedāvā situācijas risinājums.

Kāds?

M.ZEITMANIS: -Panākt, lai pēc optimizācijas un restrukturizēšanas katru dienu esam *pa nullēm* (nezaudējam naudu), optimāls darbinieku skaits uz slimnīcu apvienību, optimāli organizētas pacientu plūsmas vienā un otrā slimnīcā.

Optimāls darbinieku skaits nozīmē darbinieku samazināšanu?

A.VĀNE: -Protams, būs šātu optimizācija – no tā neizbēgt. To darbinieki zina, par to ir informēti. Visas sociālās garantijas, ko paredz likumdošana, tiks nodrošinātas.

Cik liela optimizācija ir paredzēta?

A.VĀNE: -Ap 30% darbinieku, kuri nav arsti.

M.ZEITMANIS: -Vai tā nav paradoksāla situācija, ja slimnīcu apvienībai ir divas veļas mazgātuvēs, kur strādā 3-4 cilvēki, divas virtuvēs? Kad pirms diviem gadiem bija diskusija par slimnīcu apvienību, sprieda, lai nedublētos funkcijas abās slimnīcās. Tāpat tolaik runāja nevis par konkurenci savā starpā, bet par profilešanos un specializēšanos.

Politīkiem tas ir stūrakmens?

A.VĀNE: -Labs stūrakmens būs tad, ja spēsim saimnieket labāk. Piemēram, *ātrā palidzība* vedīs tikai uz vienu slimnīcu. Nevar būt situācija valsts mērogā, kad NMP dispečeriem jāskatās, kurā datumā un uz kurieni jāved pacients.

M.ZEITMANIS: -Pēc šāda teikuma iedzīvotājiem ir jāpaskaidro, ka viņi necietīs, tiks nodrošināta katrā pilsetā medicīniskā aprūpe. Jābūt vēl labāk - katrā no pilsētām medicīnas centrs un traumpunkts ar pīejamiem pakalpojumiem, lai ir sajūta, ka "manā pilsētā ir pīejama un laba veselības aprūpe"! Jau šobrīd ar ārstiem un visu pārējo personālu virzāmies uz kvalitātes un apkalpošanas kultūras paaugstināšanu. Esmu pārliecināts, ka pacienti to sajutīs un novērtēs.

A.VĀNE: -Bet noteikti nebūs divas dzemību nodalas, divas intensīvās terapijas, divas akūtas kirurgijas u.t.t. Jāapanāk, lai visam, ko mēs optimizēsim, pieaugtu kvalitāte.

M.ZEITMANIS: -Patientam jāzina: ja viņu ved uz Gulbeni vai Balviem, tad tur arī izārstēs. Daudzi cilvēki neizprot, kas tieši ir neatliekamā palidzība un kas - ārstēšana slimnīcā. Cilvēkiem svarīga drošība un apziņa, ka nepieciešamības gadījumā viņiem palīdzēs. Viņi vēlas zināt - vai manā pilsētā ir slimnīca? Jā, tavā pilsētā ir slimnīca – moderna un pīejama medicīniskā iestāde ar visiem speciālistiem. Patientam vienalga, kur viņu lāpis. Būtiski, lai to izdara labi.

Vai politīki dos zaļo gaismu kardinalām pārmaiņām?

M.ZEITMANIS: -Politīki šobrīd ir sprukās.

Foto - E.Gabranovs

Pieejama it visiem. Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības valdes vadītāja Alīda Vāne (no kreisās) uzsver, ka ir pieejama it visiem: "Esmu gatava runāt, pastāstīt un paskaidrot." Balvu slimnīcas galvenā ārste Sarmīte Andrukele zināja teikt, ka slimnīcā regulāri notiek sapulces, kurās darbiniekiem izskaidro reorganizācijas un optimizācijas mērķus un celus.

Viņi saprot, ka tā turpināties nevar.

A.VĀNE: -Katrā to segu ir rāvis uz savu pusi, un kas ir iznācis? Caurums.

M.ZEITMANIS: -Nav par ko cīnīties, jo katrā vietā paliks medicīnas iestāde – būs traumpunkts, dežūrārsts, rentgens, ultrasonogrāfs, poliklinika.

A.VĀNE: -Liels dienas stacionārs, ja runājam par to daļu, kur nepalieki NMP. Dienas stacionārs dara pusi no NMP darba. Tā ir visa ginekoloģija, visa kirurgija, kas nav akūta.

M.ZEITMANIS: -Medicīnas tehnoloģijas attīstās tādā virzienā, ka cilvēkam vairs nav nepieciešams palikt slimnīcā, lai gulētu, ēstu un sildītos. Ja agrāk vajadzēja slimnīcu ar 200 gultasvietām, tad pēc 5 gadiem slimnīcā, kuras reģionā ir 50 000 iedzīvotāju, pietiks ar 50 gultasvietām. Mūsdienu apstākļos norīta izdara operāciju un vakarpusē var doties mājup, nevis slimnīcā gulēt, piemēram, piecas dienas. Savukārt mājās pacients guļ, ēd, skatās televizorū un no rīta atnāk uz pārbaudi. Padomju laika ēkām jāatrod vislabākais pielietojums ar moderniem medicīnas pakalpojumiem, nedomājot un nelepojoties par to, ka Balviem ir simts, bet Gulgenei - deviņdesmit gultasvietas. Tas ir pagājušais gadsimts.

Tāpat neizpaliks strīdi...

M.ZEITMANIS: -Tāpēc, ka *čangaļi* un *čūli?*

A.VĀNE: -Mana atbilde ir ļoti vienkārša – esmu ventspilniece. Teikšu godīgi: pieņemšu lēmumu, kas iedzīvotājiem būs vislabākais šogad, nākamgad un pēc pieciem gadiem. Ja mēs nerēdzēsim viziju, kas šeit notiks pēc 20 gadiem, un izdarīsim tā, kā ir ērti kādai atsevišķai cilvēku grupai šodien, tad par to mūs nolādēs gan bērni, gan mazbērni.

M.ZEITMANIS: -Jo mēs vairāk cilvēkiem stāstām par medicīnu, jo vairāk viņi saprot. Jo mēs vairāk runājam ar slimnīcu apvienību darbiniekiem, jo ir lielāka izpratne.

A.VĀNE: -Mums ir būtiski, lai pēc 20 gadiem šeit ir moderna medicīniskā palidzība. Būtiski, lai cilvēki saņem pilna spektra palidzību, izņemot atsevišķus gadījumus, kā, piemēram, kas saucas koronogrāfija. To, ka šeit neārstē akūtus infarktus, visi ir pieņēmuši, jo tos ārstē tur, kur var sasniegt vislabākos rezultātus. Mums ir jāapanāk, lai izveidojam tādu medicīnas iestādi, kur varam veikt atlikušās

neatliekamās palidzības daļu ļoti augstā kvalitātē. Pretējā gadījumā ir tā, ka vienā slimnīcā ir pusneirologs, otrā – divi, kā rezultātā kvalitatīvi nefunkcionē ne viena, ne otra slimnīca. Kvalitātē paaugstināsies, ja speciālisti strādās vienā slimnīcā.

Kas noteikti būtu jāpasaka mūsu puses iedzīvotājiem?

A.VĀNE: -Ļoti jārēķina visam līdz. Balvu un Gulbenes slimnieki nav samaksājuši Ls 40 000 par stacionāriem pakalpojumiem, ko pēc izrakstīšanas ir apņēmušies nomaksāt. Mēs esam pārstrādājuši valsts iedoto naudu, kas iedota ārstu izmeklējumiem poliklīnikā - par Ls 50 000. Nevararam atļauties ārstēt pacientus par velti, zinot, ka neviens nesamaksās. Ierobežojumi, kas jau sen pastāv visā Latvijā, ko sauc par kvotām, būs arī Balvos.

M.ZEITMANIS: -Gulgene un Balvi līdz šim ir dzīvojuši kā paradīze. Cik valsts iedevusi, tik arī iztērēts. Nav padomāts par plānošanu un ierobežošanu.

Kas mūs sagaida?

A.VĀNE: -Rindas uz valsts apmaksātiem pakalpojumiem, bet ne uz visiem. Rentgens netiek ierobežots, tāpat arī onkologs, pulmonologs, pediatrs. Tās lietas, kuras var pagaidīt, būs jāpagāda. Protams, var arī negaidīt un saņemt par maksu. Pirmā vizite šobrīd ir Ls 8, un tā līdz gada nogalei nemainīsies.

Uz ko attieksies ierobežojumi?

A.VĀNE: - Pieņemšana Balvu poliklīnikā tikai pēc iepriekšēja pieraksta - ginekoloģiju, ultrasonogrāfiju kā izmeklējumu, kirurgiem un okulistiem. Akūtiem pacientiem jāiet nevis uz poliklīniku, bet uzņemšanas nodaļu, turklāt arī dienas laikā. Uzsveru, akūtiem pacientiem jāiet uz uzņemšanas nodaļu, nevis uz poliklīniku, kas ir plānveida pacientu medicīniskā aprūpe. Tās būs pārmaiņas, kas jāuztver ar sapratni. Iedzīvotāji tā nav pierāduši rikoties, kaut gan šāda kārtība ir jau visā Latvijā.

Cik ilgi nākas gaidīt, kad nozīmē bērnu pie kāda speciālista uz valsts apmaksātu konsultāciju Bērnu slimnīcā? 3-4 mēnešus, un tā ir realitāte. Tāpat būtiski atcerēties, ka trūcīgais pacients ir tikpat vienlīdzīgs ar to, kurš nav trūcīgs. Viņi nav īpašāki, jo rinda ir viena. Vienīgā atšķirība, ka trūcīgai personai nav jāmaksā pacienta iemaksu.

E.Gabranovs

Par vārdu lems mājās. 19.septembrī pulksten 9.44 piedzima puika. Svars – 3,110kg, garums 54cm. Pirmsdzimtā māmiņa Inese Kalniņa no Alūksnes pastāstīja, ka pagaidām nezina, kā nosauks dēliņu, tāpēc par to lems, kad pārbrauks mājās. Jaundzimušo viņa raksturo kā puiku ar raksturu, kurš zina, ko grib: "Viņš ir čakls ēdājs. Jāpiebilst, ka arī mana ēstgrība grūtniecības laikā bija ļoti laba. Vienā reizē varēju apēst spainīti ar siļķēm, bet pēc tam vēl vīnogas." Topošajām māmiņām Inese iesaka nebaidīties no dzemdzībām, atzīstot, ka pašai trīcējušas gan rokas, gan kājas. "Dzemdzībās jādomā par mirklī, kad jaundzimušo panemsiet rokās - tā ir laime!" viņa nešaubās.

Nosauc par Samantu. 21.septembrī pulksten 9.13 piedzima meitenīte. Svars – 2,670kg, garums 50cm. Meitenītes mamma Marija Verečinska no Lazdukalna pagasta stāsta, ka jau piektais grūtniecības mēnesī zinājusi bērniņa dzimumu. "Mediķi neklūdījās, kad ultrasonogrāfijas pārbaudē teica, ka būs meitenīte. Tētis Harijs meitiņu vēlējās nosaukt par Samantu. Skaita vārds – atlīka vien piekrīst," lepojas jaunā māmiņa. Viņa priecājas, ka abas ar meitiņu dzīšanas dienu svinēs vienā mēnesī, kaut arī ar 10 dienu starpību. Grūtniecības laikā jaunajai māmiņai ļoti kārojies ēst citronus, kas, kā sprieduši paziņas, liecina par gaidāmo puiku. "Visi kļūdījās," secina Marija. Jaundzimušo meitiņu viņa raksturo kā mierigu mazuli un lielu guļavu.

Atbrauc uz dzemdzībām no Anglijas. 22.septembrī pulksten 12.12 piedzima meitenīte. Svars – 3,650kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Ingai Bužai no Balviem šis ir otrs bērniņš - mājās māsiņu gaida brālītis Nikolass (2 gadi). Jaunā māmiņa pastāstīja, ka pēdējos astoņus mēnešus 14 stundas dienā viņa strādāja dārzeņu noliktavā Anglijā. "Lielākā daļa kolēģu nemaz nezināja, ka gaidu bērniņu. Iespējams, to dzemdzītu Anglijā, ja nebūtu beidzies pases derīguma termiņš," paskaidroja Inga. Viņa zināja teikt, ka pēc vēdera formas bērna dzimums nav nosakāms: "Mēdz teikt, ja vēders vērsts uz priekšu, būs meitene, bet, ja apaļš – puika. Lai arī paziņas jokoja, ka mans vēders ir kā apaļš arbūzs, piedzima meitiņa."

Ceturto nosauc par Reini. 22.septembrī pulksten 9.05 piedzima puika. Svars – 3,320kg, garums 54cm. Puisēna mammai Evitai Žukauskai no Alūksnes novada Ziemeru pagasta šis ir ceturtais bērniņš – mājās brālītī gaida Leo Linards (5 gadi), leva (4 gadi) un Kate (1,1 gadi). Māmiņa stāsta, ka visi bērni dzimuši vasarā, tesa, dažādās dzemdzībā nodaļās: "Pirmais bērniņš piedzima Dobelē, otrs – Alūksnē, bet trešais un ceturtais – Balvos." E.Žukauska atzīst, lai arī Balvu dzemdzībā nodaļā ir nodrošināti lieliski apstākļi topošajām māmiņām, labāk būtu dzemdzībā tuvāk dzivesvietai. Evita un viņas otrā pusē Juris auguši lielās ģimenēs, tāpēc viņiem nav bijušas diskusijas par bērnu skaitu ģimenē. "Es augu septiņu bērnu ģimenē, bet Jurim bija trīs māsas," paskaidroja Evita.

Sveiciens septembra jubilāriem cienījamā vecumā

100 GADOS

Bērzelnes pagastā
Marija Kokoreviča

98 GADOS

Bērzpils pagastā
Virgīnija Pugače

93 GADOS

Baltinavas pagastā
Domicella Ločmele

Bērzelnes pagastā
Zenta Sile

Rugāju pagastā
Anastasija Voznesenska

92 GADOS

Bērzpils pagastā
Helena Bogdane

90 GADOS

Balvu pilsētā
Klavdija Koroļova

Rugāju pagastā
Zinaida Ivanova

Tilžas pagastā
Elza Sproģe

Vecumu pagastā
Marijanna Strumpe

Vīksnas pagastā
Rozālija Enģe

89 GADOS

Krišjāņu pagastā
Anna Cunska

Kubulu pagastā

Jevdokija Puhova

Mednevas pagastā

Mihalina Duļbinka

Rugāju pagastā

Bruno Linde

Īda Voiciša

Vīlakas pilsētā

Tekla Briča

Olga Serebreņicka

88 GADOS

Balvu pilsētā

Zinaida Afanasjeva

Balvu pagastā

Leokādija Brokāne

Briežuciema pagastā

Māra Logina

Rugāju pagastā

Jāzeps Vītols

Veronika Šaicāne

Šķilbēnu pagastā

Indriks Tabors

Vīlakas pilsētā

Valentīna Boikova

87 GADOS

Rugāju pagastā

Jadwiga Pleša

Tilžas pagastā

Zinaida Lazdiņa

86 GADOS

Balvu pilsētā

Zinaida Staruškina

Balvu pagastā

Anna Dokāne

Lucija Viķsna

Vladimirs Mališevs

Kubulu pagastā

Antoņina Pitkeviča

Lazdukalna pagastā

Marcija Masa

Susāju pagastā

Anna Strupka

85 GADOS

Balvu pilsētā

Jānis Celmiņš

Uldis Kupčs

Ľubova Kuropatkina

Kubulu pagastā

Zinaida Rakitova

Šķilbēnu pagastā

Stanislava Krakope

Tilžas pagastā

Anastasija Klitončika

Bronīslava Silauniece

Veronika Sisojeva

Vīlakas pilsētā

Anna Somina

Niņa Jasakova

Žīguru pagastā

Olga Upīte

Pansionātā

Uldis Kupčs

Balvu pilsētā

Staņislavs Garais

Baltinavas pagastā

Eleonora Vilne

Bērzpils pagastā

Aloīzs Svelpe

Lazdukalna pagastā

Helena Krauča

Susāju pagastā

Anele Jeromāne

Šķilbēnu pagastā

Antoņina Tabore

Domicella Bukša

Stefānija Matisāne

Vīlakas pilsētā

Anna Cvetkova

Vīksnas pagastā

Olga Andrejeva

83 GADOS

Balvu pilsētā

Helena Birska

Antoņina Petrova

Balvu pagastā

Mihalina Dukovska

Kubulu pagastā

Anna Belova

Kupravas pagastā

Elena Dubrova

Susāju pagastā

Janīna Supe

Vīlakas pilsētā

Aleksandra Jevstīgnejeva

Žīguru pagastā

Olga Petrova

Pansionātā

Olga Šņukute

82 GADOS

Balvu pilsētā

Ādolfs Zaķis

Boriss Toropovs

Baltinavas pagastā

Virginīja Jermacāne

Bērzpils pagastā

Helena Bogdane

Ādolfs Garais

Kubulu pagastā

Tamāra Semjonova

Rugāju pagastā

Zenaida Čakāne

Žīguru pagastā

Elza Karro

Anna Rudakova

Vīksnas pagastā

Valentīna Garoza

Dzidra Stebere

Olimpiskā diena

Gatavojas vērienīgam pasākumam

Latvijas Olimpiskā komiteja 30.septembrī rīko sporta pasākumu "Olimpiskā diena 2011", kurā piedalīsies vairāk nekā 38 000 Latvijas skolēnu, kuri sportos 48 Olimpiskās dienas norises vietās visā Latvijā, ari Balvos.

Kā stāsta Olimpiskās dienas koordinators Arnis Voika, svinīgā atklāšana sāksies pie Balvu Valsts ģimnāzijas pulksten 9.30. "Soliņa ierasties Olimpiskais vēstnieks Gundars Upenieks, taču viņam jābūt arī Madonā, tāpēc mēs pagaidām nezinām, kurš olimpietis pie mums atbrauks," saka A.Voika. Viņš stāsta, ka būs gan Olimpiskā karoga parcelšana, gan lāpas iedegšana un novada vadītāja uzruna. Pēc tam pulksten 10 būs vienota, radio SWH tiešraidē translēta, Olimpiskā rīta vingrošana. Turklat jau visu septembri Olimpiskā komiteja sadarbībā ar radio SWH aicina Latvijas iedzīvotajus iesūtīt savus oriģinālos "Rita vingrošanas" video un saņemt vērtīgas balvas. Olimpiskās dienas norises laikā skolēniem popularizēs rīta vingrošanu kā svarīgu ikdienu sastāvdaju labas pašajūtas veicināšanai. Latvijas Olimpiskā komiteja sadarbībā ar labi zināmiem un titulētiem olimpiešiem ir

izveidojusi un nofilmējusi klasisko rīta vingrošanas mācību materiālu. "Ne-pilnas piecas minūtes garais vingrojumu kopums ir vienkāršs, bet efektīvs līdzeklis ikdienu fiziskās formas uzturēšanai. Tas ir izpildāms jebkura vecuma cilvēkiem, pat tiem, kuriem ir kustību un balsta problēmas," stāsta kompleksa autore, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas Vingrošanas katedras docente Inese Lubinska un piebilst, ka "rīta vingrošanai ir jāsagādā prieks un tā nedrīkst radīt nogurumu. Vingrošana nepieciešama visiem, bet īpaši tiem, kas strādā garīgu darbu un kam ir mazkustīgs dzīvesveids". Klasiskā rīta vingrošana ir viens no galvenajiem šā gada Olimpiskās dienas norises pamatelementiem, kas ietver pastiešanos, vingrinājumus kāju muskuļiem, vingrinājumus lokanībai, spēka vingrinājumus roku, vēdera un muguras muskuļiem, kā arī palēcienu.

Arnis Voika aicina visu novadu skolu komandas braukt uz Balviem un piedalīties Olimpiskajā dienā. Uzreiz pēc rīta vingrošanas sāksies sacensības. Skolas komandā jābūt desmit zēniem un desmit meitenēm, jābūt līdzi arī diviem skolotājiem. Komandas šoreiz jāveido no

pamatskolas skolēniem. Interesanti solās būt pretstafetes skrējiens. Šaušanā komandā jābūt diviem zēniem un divām meitenēm, minifutbolā – četriem laukuma spēlētājiem un vārtsargam, strītbolā – diviem zēniem un vienai meitenei. Basketbola metienus vērtēs vienas minūtes laikā, un tos varēs izpildīt komanda no trīs zēniem un trīs meitenēm. Būs peldēšana, dažādu svaru pārnešana, volejbola serves laukumā. "Vēlos atgādināt, lai katrā skola, kura brauc uz Olimpisko dienu, paņem līdzi zīmējumus, no kuriem Balvu Mākslas skolas žūrija izvēlēsies trīs labākos, kas ceļos uz Rīgu," saka A.Voika. Starptautiskās Olimpiskās komitejas prezidents Žaks Roge ir teicis: "Olimpiskā diena domāta ikviename, lai vai kāda būtu viņa sportiskā varēšana. Šī diena ir kas vairāk par vienkāršu sportošanu, skriešanu vai vingrināšanos. Tā ir iespēja aizdomāties par olimpiskajām spēlēm tajā nozīmē, ka mums vienmēr jācenšas parādīt pašu labāko, ko spējam, vienlaikus apzinoties, ka svarīgākais nav uzvarēšana vai zaudēšana, bet sapratne, kā vislabāk spēlēt šo spēli. Filozofija, kas var noderēt ikdienu dzīvē."

Lai jauka Olimpiskā diena ari Balvos!

Balvu Sporta skolā

Sacensībām bagāts mācību gada sākums

Balvu Sporta skolas audzēkņi septembrī uzsākuši aktīvus treniņprocesus un piedalās daudzās sacensībās.

Dodas uz "Lēcēju dienu" Preilos

23.septembrī notika Preiju novada atklātās sacensības vieglatlētikā "Lēcēju diena". Šajās sacensībās piedalījās vairāki Balvu pamatskolas audzēkņi. Aiva Niedra izcīnīja pirmās vietas tālēkšanā, augstlēkšanā un trīssoļlēkšanā no vietas. Aivis Krastiņš pirmais bija tālēkšanā un trīssoļlēkšanā no vietas, bet trešais - augstlēkšanā. Artim Dulbinskim - trešās vietas tālēkšanā un augstlēkšanā, trešais augstlēkšanā palika ari Raimonds Logins no Rekavas vidusskolas.

Koknesē piedalās "Metēju dienā"

24.septembrī notika Kokneses atklātās sacensības "Metēju diena". Lodes grūšanā 3.vietu izcīnīja Erika Tumbaha ar rezultātu 10,46 metri.

Labi rezultāti Vārkavā

Vārkavas novada 3.atklātajā čempionātā vieglatlētikā Balvu Sporta skolas audzēkņi uzrādīja labus rezultātus. 1.vietu 100 m distancē ieguva Aivis Krastiņš ar rezultātu 13,4 s. Tālēkšanā ar rezultātu 4,44 m viņš palika 2.vietā.

Dita Kaša pirmā bija šķēpa mešanā - 36,85 m. Sanita Pastare izcīnīja 1.vietu šķēpa mešanā - 38,23 m, bet otrā palika lodes grūšanā - 11,02 m.

Sporta dejotāji sacenšas Siguldā

Aizvadītajā sestdienā Siguldā notika "Skolēnu pils kauss 2011", kurā piedalījās arī treneres Anitas Grāmatiņas sporta dejotāji. Astoņu pāru konkurenčē 3.vietu izcīnīja Maksims Fjodorovs un Edīna Klava.

Pateicas par izcilnieka skološanu

Stipendiju konkursa "Latvijas izcilnieki" organizatori īpašu paldies pateikuši Balvu Sporta skolas pedagoģiem par izcilnieku, Balvu Sporta skolas audzēkņa Krišjāņa Kočāna, kurš sasniedzis izcilus rezultātus grieķuromiešu cīņā, skološanu. Viņi raksta, ka "Krišjānis ir īsts tīrradnis, kas noteikti par sevi liks runāt nākotnē". Organizatori nosūtījuši īpašu lampīnu "Latvijas izcilnieku skola", kas jau novietota goda vietā. Viņi iesaka motivēt un iedrošināt savus skolēnus pieteikties arī nākamā gada stipendiju konkursā.

Atgādinām, ka "Maximas" Latvijas izcilnieka 1000 Ls stipendiju ieguva 12 gadus jaunais Balvu Sporta skolas audzēknis Krišjānis Kočāns.

Īsumā

Izcīna sudraba medaļu

Cēsu ielās notika "Rollertour" trešais posms sprinta sacensībās, uz kurām aizbrauca arī Viļakas novada sporta skolas audzēknis Igors Prancāns no Rekavas vidusskolas. Grupā, kurā startēja Igors, bija desmit dalībnieki, un viņu vidū izvērtās sīva cīņa. Priekšsacīkstē Igors uzrādīja labāko laiku, tāpēc katrā nākamajā startā viņš varēja izvēlēties celiņu, pa kuru startēt. Uzvarot ceturtāfinālā un pusfinālā, Igoram pretī stājās Cēsu Sporta skolas audzēknis Reinis Matīss Upens, kuram tomēr Igors piekāpās, tādējādi izcīnot 2.vietu un sudraba medaļu. Treneris Pēteris Vančāns liela audzēkni par drosmi un centību, jo rollerslēpošana ir diezgan bīstams sporta veids. Kopvērtējumā Igoram ir 3.vieta, atpaliekot no 2.vietas par 10 punktiem. Pēdējais starts būs 9.oktobrī, kad vajadzēs slēpot garo distanci – desmit kilometrus.

Noslēdz skriešanas sezonu Šķilbēnu pagastā

10.septembrī notika ikgadējais tautas skrējieni Rekova - Balkani-Rekova. Šoreiz skrējēji sacentās 2 km, 4,4 km un 10,2 km garās distancēs. Pavism startēja 37 dalībnieki. Dažādu iemeslu dēļ uz sacensībām nevarēja ierasties Rēzeknes skrējēji, bet Gulbenes skrējēji ieradās tikai nelielā skaitā, tāpēc sacensībās piedalījās pārsvarā tikai Viļakas novada skrējēji. Par uzvarētājiem savās vecuma grupās kļuva: Evelīna Ločmele, Markus Maksimovs, Marks Ločmelis, Paula Ločmele, Silvesters Kozlovsks, Nikola Pužule, Linards Cvetkovs, Dāvis Ločmelis, Liga Spridzāne, Ilmārs Šumsks, Lāsma Spridzāne, Artis Logins, Vija Kuļša, Inese Sirmā, Jānis Supe. Līdz ar to skriešanas sezona Šķilbēnu pagastā ir noslēgusies.

Startē Vārkavas novada čempionātā

Uz Vārkavas novada 3.atklāto čempionātu vieglatlētikā devās Viļakas novada sporta skolas audzēkņi. Kā stāsta trenere Diāna Cvetkova, 1.vietu šķēpa mešanā starp 1998.g. dz. ieguva Andrejs Solovjovs ar rezultātu 37,35m, kā arī izcīnīja 2.vietu 100 m skrējenā ar rezultātu 13,85 s. 2.vietu tālēkšanā starp 1999.g. dz. izcīnīja Mārtiņš Ķerāns ar rezultātu 4,25 m. 100 m skrējenā viņš palika trešais ar rezultātu 13,87 s. 3.vietu 800 m skrējenā starp 2000.g. dz. izcīnīja Mareks Prancāns, viņa rezultāts - 3,11 minūtes.

Cikstoņiem rudens sezona sākusies veiksmīgi

Balvu novada Sporta skolas cikstoņi jauno sacensību sezonu uzsāka jau 17.septembrī. Viņi Rīgā, Bērnu - jaunatnes centrā "Daugmale", piedalījās republikāniskajās sacensībās "Daugmales kauss". Tajās startēja 1999.-2000.gadā dzimušie zēni, kuri pārstāvēja komandas no Liepājas, Saldus, Ādažiem, Rīgas, Daugavpils un Balviem. Mūsu komanda startēja deviņu cilvēku sastāvā un sasniedza sekojošus rezultātus: svara kategorijā līdz 32 kg 3.vietu ieguva Vjačeslavs Naumenko un Vladislavs Baranovs. 2.vietu izcīnīja Alans-Alens Nipers (sv. kat. 35kg) un Dāvis Akmens (sv. kat. 42 kg). Par turnīra uzvarētājiem kļuva Edvards Kokorevičs (sv. kat. 42 kg) un Olegs Dubrovs (sv. kat. 47 kg). Svara kategorijā līdz 59 kg par uzvarētāju kļuva Jānis Stepanovs. Treneris Konstantīns Titorenko ir apmierināts ar gados visjaunāko sportistu sniegumu. 2002.gadā dzimušie Edvards Sarkis un Edgars Galuškins, lai arī zaudēja, tomēr demonstrēja rezultatīvu un nepiekāpīgu cīņu.

23. un 24.septembrī Balvu cikstoņi startēja starptautiskajā Daugavpils pilsētas sporta meistarū piemiņas turnīrā. Piedalījās divas komandas no Baltkrievijas, divas Lietuvas komandas, Norvēģiju pārstāvēja Kolbotnas cikstoņu kluba komanda, bet Latviju - cikstoņi no Balviem, Rīgas, Daugavpils, Rēzeknes, Liepājas un Ādažiem. Visplašāk mūsu cikstoņiem bija pārstāvēta svara kategorija līdz 32 kg, kur Vjačeslavs Naumenko 16 dalībnieku konkurenčē izcīnīja 3.vietu. Vladislavs Baranovs šajā svara kategorijā ierindojās 5.vietā, bet Edvards Sarkis - 7.vietā. Svara kategorijā līdz 35 kg Alans-Alens Nipers ieguva 5.vietu. Piektais labākais rezultāts arī Dmitrijam Golikovam svara kategorijā līdz 50 kg. Par turnīra uzvarētājiem kļuva brāļi Dubrovi. Vecākais - Dmitrijs Dubrovs - cīņījās un uzvarēja sev jaunā svara kategorijā - līdz 85 kg, bet jaunākais - Olegs Dubrovs - izcīnīja uzvaru svara kategorijā līdz 45 kg.

Jaunākie žurnālu numuri

Una

» Šivas centra vēdiskais astrologs Atis Zariņš. Viņš palīdz cilvēkiem rast atbildes uz grūtākajiem no šīs pasaules jautājumiem, kas sākas ar "kāpēc?". Par atbilžu precizitāti viņš ir pārliecinājies divējādi: racionāli - studējot un tulkojot vēdu Svētos rakstus; praktiski un emocionāli - pielietojot iegūtās zināšanas personīgajā dzīvē.

» Esmu ķīlniece savās mājās. "Mums ir hipotekārais kredits!", "Mums ir mazi bērni!", "Man nav kur iet!", "Es nevaru viena pati uzturēt bērnus!" - tā saka sieviete, kura jūtas kā ķīlniece savā laulībā, iesprosta šajā dzīves posmā. Kā atrast izēju?

» Manējie un tavējie bērni - mūsējie. Situācijas, kad kopdzīvi vēlas uzsākt cilvēki, kuriem ir bērni no iepriekšējām attiecībām, ir sarežģitas. Ne tikai pašiem un viņu bērniem, bet arī bijušajiem partneriem, radiniekiem un pat draugiem no iepriekšējām attiecībām. Kāpēc ir tik grūti izveidot jaunu ģimeni?

» "Prāta vētras" ģenerālmenedžere un medmāsa vienā personā Aija Aušķapa. Atklāti par to, kā, precoties ar bundzinieku Kasparu Rogu, gandrīz sabojājusi savas māsas kāzas, un atklāj, kā iespējams turpināt strādāt kopā ar bijušo vīru, veidojot kopīgus projektus. Viņa uzzīmē notikumus, kas pēc 30 gadu dzimšanas dienas svītībām mainīja viņas dzīvi, un stāsta par satikšanos ar vīru Dāvi Aušķapu par meitiņu Noru un notikumiem, kas gaidāmi tuvākajā nākotnē.

» Īsts draugs ir tavs miljons.

» Man bail zaudēt laimi.

» Dzīvesstāsts. Joprojām tā pati - aktrise Ruta Vītiņa.

» Ceļojums. Kur meklēt kleitu paradīzi? Īrijā!

» Eksperiments. Deju terapijas laikā es raudāju.

» Tik dažādās āboltūkas - klasiskās, karaliskās un franču gaumē.

» Zeķu karalistes feja - Inese Krūmiņa.

» Profesionālās iesaka favoritus sejas kopšanai.

» Sievišķīgi aromāti vasaras izjūtās.

» Spēlfilmas "Es mīlu tevi, Rīga" veidotājs Pāvels Gumeņnikovs.

Mūsmājas

» Kas jauns "Mūsmājas"? Viss jauns! Tas turpmāk iznāks divas reizes mēnesī. » No katras mājas var panemt lieliskas idejas. Bet no mākslinieces Annas Heinrihsones mājas var smelties iedvesmu telpu iekārtošanā dubultā. Annas padoms visiem: "Ja trīs gadus kādu lietu no kastes neesmu izņēmusi, tad saprotu, ka man to tiešām nevajag. Metu prom. Klūst vieglāk."

» Savdabīgi interjerā var eksponēt fotogrāfijas. Tās nebūt nav jāliek rāmīšos pie sienas, bet gan, piemēram, kā tekstilizdruga spilvena veidā, kā magnētiņi pie ledusskapja, kā krēsla virsma. Lītas Bērziņas idejas skaistāko fotogrāfiju albumam telpā.

» "Mūsmājas" divi jauni iemītnieki - Revidents un Ķibelinieks. Revidents šoreiz palīdz ieviest kārtību iepirkumu somā, bet Ķibelinieks sniedz padomus cīņai ar dzīvnieku spalvām.

» Pašceptas vīnogu kūkas smaržā un pilādžu vīns glāzē!

» Žaklinas Cinovskas gatavotas pesto un pašgatavoti makaroni.

» Katrā lappusē meklē padomus un ideja, kā dzīvot priecīgāk, vieglāk, krāsaināk, racionālāk.

» Kā darināt organzas rozes?

» Ko pagatavot no kokosieksta čaulas?

» Varbūt mācīties pērlot?

» Un vispār - ik darbu var saskaņot ar Mēness fāžu kalendāru. Iespējams, veiksies raitāk!

Prātnieks

9. kārta

Balvu Centrālās bibliotēkas darbinieki aicina savus lasītājus, apmeklētājus un novadniekus iesaistīties šajā intelektuālajā spēlē. Visi jautājumi būs atrodami Novadpētniecības lasītavas materiālos, bibliotēkas Kultūrvēstures datubāzē un interneta. Uzvarētājiem tiks pasniegtas vērtīgas grāmatas par Latgali. Būsiet laipni gaidīti Balvu Centrālajā bibliotēkā! Atbildes gaidām līdz 10.oktobrim.

1. Viņš dzimis 1911.gadā Baltinavas pagasta Svilpovā, bijis Viļakas kapucīnu klostera superiors. Veicis tautasdziešumu gada cikla dziedājumu ierakstus ZiemelLatgale, Baltinavas, Šķībenu, Briežuciema, Lazdulejas pagastu teicēju izpildījumā, ierakstījis psalmu (saļmu) dziedājumus, dziedāšanu pie krucifiksiem maija mēnesi. Kā sauca šo personu?

2. Tas tika veidots 19.gs. pirmajā pusē un bija domāts kā atpūtas vieta tikai muižas īpašnieka ģimenei un tās viesiem. Balvu apkārtnes zemniekiem tur ieiet nebija atļauts, ja vien viņi nepiedalījās uzkopšanas darbos. Par kuru vietu iet runa?

3. Stompaku purvā 1944. gada oktobrī tika iedibināta pārsteidzoši liela un militāri prasmīgi plānotā partizānu bāze - Latvijas Nacionālo partizānu apvienība, kuras statūtos kā virsmērķi bija definēti - gāzt komunistisko režīmu un atjaunot neatkarīgu, demokrātisku Latvijas valsti. Kā sauca šis apvienības komandieri?

4. Viens izcilā meistara Edvarda Spravnika svečturis ir uzdāvināts Viļakas katoļu baznīcai un novietots pie Vissvētākās Jaunavas Marijas godam veltītā altāra. Kāds uzraksts ir uz svečtura?

5. Viņu vēl tagad pazīst kā "Vacū Vincentu". Vecuma dienas

pavadijis Viļakas baznīcas mājā. Latīņu drukas aizlieguma laikā (1863-1904) iesējis katoļu garīga satura grāmatas, tulkojis lūgsnas un garīgās dziesmas no poļu un latīņu valodas, izplatījis rokrakstu literatūru, daudz ceļojis. Kas bija šī persona?

6. Balvu novadā ir apdzīvota vieta ar nosaukumu Fabrikas. Kāpēc tieši tā šī vieta tika nodēvēta?

8. kārtas atbildes

Augusta atbildes: Vēstījums nākamajām paaudzēm; Andrejs Roskošs; Gadatirgi; Vīksnas pag.; Bērzpils; Viļakas Valsts ģimnāzija.

Pareizās atbildes iesūtīja Olga Zelča (Tilža), Alvīna Mičule (Tilža), Alberts Slišāns (Tilža), Domeniks Svarinskis (Balvi), Ulriks Pozņaks (Balvi).

Pārsteiguma balvas saņem visi konkursa uzvarētāji. Balvu uzvarētājus gaidīs Balvu Centrālajā bibliotēkā, Novadpētniecības lasītavā š.g. 5.oktobrī pulksten 12; Tilžas uzvarētājus gaidīs Tilžas pagasta bibliotēkā tanī pašā datumā un laikā.

Atbildes varat sūtīt vai ienest laikraksta "Vaduguns" redakcijā vai Balvu Centrālajā bibliotēkā, kā arī sūtīt elektroniski uz e-pastu gita@balvurch.lv.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Oktobra tēma "Svarīgs ir itin viss!". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamās - tālrūnīs).

Kā man patīk rudens! Iesūtīja Diāna Noskova no Rubeniem.

Mēs gozējamies saulītē. Iesūtīja Rinalds Martiņenko no Kupravas.

Brieni pa dzīvi kā māku. Iesūtīja Rinalds Martiņenko no Kupravas.

Zāļumos. Iesūtīja Broņislava Gaspažiņa no Bērzpils.

Par septembra tēmas "Par zaļu pat vēl zaļāks" veiksmīgākās fotogrāfijas autoru atzīts RINALDS MARTIŅENKO no Kupravas ar fotogrāfiju "Brieni pa dzīvi kā māku", kas publicēta 28.septembrī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Problēma

Mājas noveco tāpat kā cilvēki

Balvenieti no daudzdzīvokļu mājas Baznīcas ielā 14 satrauc Balvu novada pašvaldības aģentūras "San - Tex" pirmsstiesas brīdinājums par komunālo pakalpojumu parādu, kā arī jautājums, kas notiks ar viņas dzīvokli ziemā, kad, sākoties atkušņiem, istabā tecēs ūdens. "Naudu no iedzīvotājiem prasa, bet neko nedara. Kur tā paliek, arī neviens nepaskaidro," viņa pauž savas pretenzijas gan mājas apsaimniekošajam, gan mājas vecākajam.

Septembra sākumā balveniete IRĒNA KONDRATOVIČĀ no Balvu novada pašvaldības aģentūras "San- Tex", kas ir mājas Balvos, Baznīcas ielā 14 apsaimniekošajā, saņēma pirmsstiesas brīdinājumu. Pašvaldības aģentūra informē minēto mājas iedzīvotāju, ka šī gada 1.septembrī viņas parāds par komunālajiem pakalpojumiem ir 40,85 lati (?!). Mājas apsaimniekošajā pirmsstiesas brīdinājumā uzaicina I.Kondratoviču 10 dienu laikā no brīdinājuma saņēšanas iemaksāt minēto summu pašvaldības aģentūras bankas kontā. Ja parādu norādītājā termiņā nenomaksā, "San-Tex" patur tiesības parāda piedziņu nodod inkaso firmai "Creditreform Latvija" vai sagatavot un iesniegt tiesā prasības pieteikumu par parāda piedziņu piespiedu kārtā, un tādējādi papildus prasības summai no viņas vēl tiktu piedzīti: tiesāšanās izdevumi, tiesu izpildītāju sprieduma izpilde izdevumi un citi šajā sakarā radušies izdevumi.

Pirmsstiesas brīdinājumā ir atruna par to: ja parāda rašanās ir objektīvi pamatota, iepriekš piesakoties pa tālrundi, var ierasties pašvaldības aģentūrā uz pārrunām par iespējam labprātigi dzēst parādu.

Parāds kā protests

Savukārt I.Kondratoviča apgalvo, ka komunālos maksājumus viņa kārto. "Man nav nomaksāta tikai apsaimniekošanas maksa par janvāri un februāri, kad man appludināja dzīvokli, kad es skraidu pie viņiem ("San-Tex" - I.Z.)," saka sieviete. Viņa savās likstās vaino gan apsaimniekošajā, gan mājas vecāko. Viņasprāt, nebūšanas sākušās, kad par mājas vecāko kļuvis Jānis Suharževskis, kurš izdomājis ieviest jaunu kārtību mājas bēniņos, it kā aiztaisot ventilācijas lūkas. Līdz ar to sākusi aplēdot mājas sienas, bet, aplēdojumam atkūstot, viņai no griestiem 4.stāva dzīvoklī sācis tecēt ūdens. Ieradies "San-Tex" meistars un strādnieki bēniņos ieklājuši plēvi, bet kā būs turpmāk? Vai atkal, sienai aplēdojot un atkūstot, ūdens tecēs dzīvokli? Tam, ka vainīgs varētu būt caurais mājas jumts, sieviete netic. No viņas dzīvokļa puses mājai tekot tikai sienas. Sieviete vaino arī pie mājas tuvu augošos bērzus, no kuriem lapas sabirst lietus ūdens noteckaurulēs, un tās vairs nenovada ūdeni - ziemā tas sasalst, tad atkūst. Bērzus varētu nogriezt, bet neviens par to neliekas ne zinās. Kur paliek apsaimniekošanas nauda, nav zināms. "Mājas vecākais kāpņu telpā pieleik papīru, bet tik augstu un ar tik maziem burtiem un cipariem, ka jāpākpājas uz krēsla, lai redzētu un izlasītu. Kad iedzīvotāji grib kaut ko noskaidrot un aprunāties, viņš mūs apiet ar likumu," sūdzas sieviete.

Līdzīga situācija, viņasprāt, ir arī ar mājas jumtu. "San-Tex" jau gatava tāmē, viss zināms, bet mājas iedzīvotāju kopsapulce nav bijusi. Viņa par jumta nomaiņu nav parakstījusies, vairāki citi arī, bet naudu jau iekasē. "Lai mani iesūdz tiesā, varbūt tur tikšu skaidrībā, kas un kā. Nemaksāju, jo tas ir mans protests par appludināto dzīvokli, vismaz izremontēšu par to naudu," viņa spriež.

Vainojams jumts

Pašvaldības uzņēmuma "San-Tex" priekšnieks ULDIS SPRUDZĀNS, atbildot uz iedzīvotājas sūdzību, apgalvo, ka viņas dzīvokļa un mājas likstās vainojams mājas jumts. Vizuāli jumts izskatās labi, bet šiferis nekalpo ilgāk kā 30 gadus, tāpēc mitrumus sūcas cauri. Māja Baznīcas ielā ir celta 1965.gadā. "Iestājoties atkusnim, sniegs un ledus pa dienu kūst un tek gar sienu lejā, māja pamazām iet bojā. Silikātķieģeli ir izmirkuši, un to var labi redzēt," saka U.Sprudzāns.

Tā kā mājas apsaimniekošajās ir pašvaldības aģentūra un māja ir sluktā stāvoklī, "San-Tex" ir pasūtījis jumta, lietus noteckūdeņu sistēmas un ventilācijas rekonstrukcijas tāmi. Ar šo tāmi uzņēmums ir griezies pie iedzīvotājiem, piedāvājot viņiem: vai nu darām to un to, vai neko - lai māja brūk kopā! Mājas iedzīvotāji tomēr izlēmuši darīt. Šī gada 28.februārī iedzīvotāju sanāksmē pieņemts lēmums, ka ar 1.maiju apsaimniekošanas maksa par 1 m² ir 20 santīmi, ko atspoguļo apsaimniekošanas un komunālo maksājumu veidlapā. Vienā ailē – maksa par

"Hruščovka". Māja Baznīcas ielā 14, Balvos, ir viena no tām, ko sarunvalodā dēvē par "hruščovkām". Mājas īpatnība vēl ir arī tāda, ka siltumtrase atrodas mājas bēniņos. Ja tai gadās saplīst, tad ūdens tek uz galvas gan pārnestā, gan tiešā nozīmē.

apsaimniekošanu, otrā – iemaksa jumta remontam. Lai pieņemtu šādu lēmumu, pietiek ar 51% dzīvokļu īpašnieku balsu. Mājā ir 44 dzīvokļi, bet par jumta rekonstrukciju parakstījusies 27 dzīvokļu īpašnieki: Iveta Supe, Aija Žigure, Maigonis Kriviš, Anna Viljneviča, Biruta Pušpure, Ulrihs Poznaks, Jānis Šūpulnieks, Anna Laicāne un citi. Tas ir vairāk nekā pietiekami, ja arī pārējie nav nobalsojuši 'par'. "Tā notiek katrā mājā, kur grib kaut ko mainīt," saka U.Sprudzāns.

Mājas jumta rekonstrukcijas kontrolltāme sastāda 36,515 latus. Protams, iedzīvotāji tik lielu summu ātri sakrāt nevar, tādēļ apsaimniekošā politika ir tāda, - ja iedzīvotāji ir citīgi maksājuši vismaz gadu, tad apsaimniekošās darbus izdara avansa veidā. Pēc uzņēmuma aprēķiniem gadā mājai vaja-dzētu uzkrāt aptuveni 4200 latu, tad, iespējams, varētu kerties pie darba. Uzņēmuma vadiņi uzskata, ka darbus var veikt arī uzņēmuma strādnieki. Tas nav nekas sarežģīts, un viss ir darāms. Ja darbus dara paši, tie var būt arī lētāki, jo uzņēmums nav pievienotās vērtības nodokļa maksātājs. Aprēķini liecina, ka aizvadītajos četros mēnešos mājas iedzīvotāji jumta rekonstrukcijai uzkrājuši 1398 latus, bet neiemaksātās naudas parāds ir 378 lati. Ar tūkstoši jumta nomaiņu uzsākt nevar. Pašvaldības aģentūras vadītājs atzīst: "Saprotu, ka cilvēkiem ir zemi ienākumi, ka viņi cīnās par katu latu, bet jāsaprot arī tas, ka māja iet bojā un stāvoklis aizvien pasliktinās."

Vai 40 lati ir parāds

To, ka mājas stāvoklis pasliktinās, apliecinā arī I.Kondratovičas gadījums, taču nav tā, ka uz sūdzību apsaimniekošās nereāģēja. Uz bēniņiem uzņēmuma strādnieki klāja kondensāta plēvi, lai netecētu ūdens. Bija nodrošināts autopācelājs, strādnieki tūrija noteckrenes. U.Sprudzāns stāsta, ka mājas apsaimniekošā ūdens iedzīvotāji darbi par 1682 latiem. Ir tūriņi sniegs, remontēti iekšējie kanalizācijas stāvvadi, kas arī ir kritiskā stāvoklī, sagatavota jumta rekonstrukcijas dokumentācija. Mājas kāpņu telpās ir nomainīti logi. Iedzīvotāji apsaimniekošajam vēl palikuši parādā 126 latus.

Par mājas vecāko U.Sprudzāns saka: "Tā kā mājas iedzīvotāji paši nevarēja izvēlēties mājas vecāko, tad mājas vecākais ir tāds, kāds ir. Ja iedzīvotāji tas neapmierina, viņi var sasaukt kopsapulci un izteikt savas pretenzijas. Ja arī tad mājas vecākā darbība neapmierina, šim amatam var virzīt kādu citu no savas mājas iedzīvotājiem vai no citas mājas. Mājas pārvaldnieks nav iecelts uz mūžīgiem laikiem."

Savukārt uzņēmuma jurists Guntis Ragovskis paskaidro, ka I.Kondratovičas parādsaišības "velkas" jau četrus mēnešus. Viņš informē: "Uzņēmumam ir tiesības brīdināt iedzīvotāju par parāda atmaksu, ja parāda saistības ir ilgāk par trim mēnešiem un pārsniedz 35 latus. Darām to pašu iedzīvotāju labā, lai parāds nepieaugtu un cilvēks tiešām nononāktu tiesā. Varam arī vienoties par parāda atmaksas termiņiem, ja iedzīvotājs to vēlas. Irēna Kondratoviča līdz šim šādu vēlēšanos nav izteikusi. Viņas parāds par apsaimniekošanu ir 24 lati, bet parāds jumta atjaunošanai – 27 lati."

"Ja iedzīvotāja, nemaksājot parādu, izsaka savu protestu, tad arī es, piemēram, varu nemaksāt ceļu nodokli, protestējot, ka ceļi pie mums ir sliki," savu viedokli pauða U.Sprudzāns.

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarījumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkni reģistrēti laikā līdz 27.septembrim.

Saindējas ar gāzi

26.septembrī Balvu novada Bērzkalnes pagastā kādās mājās atrasts 1953.gadā dzimuša vīrieša likis bez vardarbības pazīmēm. Iespējams, vīrietis saindējies ar tvana gāzi no kurinātās krāsns. Precīzu nāves iemeslu noteiks eksperimente. Uzsākts kriminālprocess pēc Kriminālikuma 13.no-dājas.

K.Mieze, VP Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdze

Aktuāli

Drošības dienas skolās

Novadu skolās un pirmsskolas iestādēs notiek Drošības dienas. Bērniem, kas atgriezušies skolā pēc vasaras brīvdienām, ir svarīgi atgādināt, kā pasargāt sevi no dažādām nelaimēm, kā uzvesties kritiskās situācijās.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa Kārtības policijas inspektors ILMĀRS VIZULIS stāsta, ka mācību gada sākumā vēlēšanos redzēt savā skolā vai pirmsskolas iestādē policijas darbinieku izteikušas vairākas izglītības un pirmsskolas izglītības iestādes Rugāju un Balvu novados. Vispirms jau tās ir pilsētas lielās skolas – Balvu Valsts ģimnāzija, Balvu pamatskola, Balvu Amatniecības vidusskola, Bērzpils vidusskola, Krišjānu pamatskola, Viļakas pagasta bērnudārzs, Balvu pilsētas bērnudārzs "Sienāzītis". "Vairākas skolas un pirmsskolas iestādes apmeklēju jau pavasarī, kur, sākoties vasarai, runājam ar bērniem par drošu vasaru," saka I.Vizulis. Visās skolās inspektors, runājot par drošību, bērniem parāda filmu "Lai dzīvo bērni", kas tapusi sadarbojoties vairākiem lieliem uzņēmumiem un valsts iestādēm. Filmā attēlotas dažādas situācijas, kurās iesaistīti bērni. Pēc tam šīs situācijas komentē speciālisti. Inspektors situācijas pārrunā ar tās skolas bērniem, kurā viņš ieradies. Atsaucīgāki sarunām ir jaunāko klašu audzēknē.

Noskatās filmu. Šonedēļ Drošības dienas notika Balvu pamatskolā, kur skolēni noskatījās mācību filmu "Lai dzīvo bērni!", ko veidojuši vairāki lieli uzņēmumi un valsts iestādes, kuru darbība saistīta ar drošības jomu. Filmu bērniem parādīja un dažādas situācijas analizēja Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa Kārtības policijas inspektors Ilmārs Vizulis.

Īsumā

Lielākās 2. Zemessardzes novada mācības

No 23. līdz 25.septembrim Madonas novada Kāla ezera apkaimē notika lielākās 2. Zemessardzes novada mācības "Pērse 2011".

Mācību mērķis bija trenēt novada un bataljonu visu līmeni komandierus kaujas operāciju realizācijā, savukārt zemessargi trenējās aizkavēšanas un aizsardzības operāciju veikšanā. Mācībās kā apmācītie bija iesaistīti zemessargi - apakšvienību komandieri, radio telefonisti, sanitāri, autovadītāji, lai iegūtās zināšanas, iemājas un pieredzi varētu izmantot savās vienībās un nodot padotajiem zemessargiem. Kopumā mācībās bija iesaistīti aptuveni 200 zemessargi un 75 karavīri, - informē 2. Zemessardzes novada sabiedrisko attiecību speciāliste D.Selecka.

2. Zemessardzes novads ir viens no trijiem Zemessardzes novadiem, kura sastāvā atrodas 3 specializētie un 4 kājnieku bataljoni, arī 31.AMII bataljons, kas dislocēts bijušajos Balvu un Alūksnes rajonos.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Īsumā

Meklē "Superpuiku – 2012"

Līdz 30.septembrim 1999.un 2000.gadā dzimušie zēni aicināti pieteikties konkursam "Superpuika 2012", ko 21.gadu rīko Tehniskās jaunrades nams "Annas 2". Konkurss stimulē pusaudžus vispusīgai attīstībai un sniedz iespēju celt pašapziņu, publiski apliecinot savas spējas un talantus dažādos uzdevumos – praktiskos, fiziskos, radošos un intelektuālos. Konkurss norisinās vairākās kārtās. 10 zēni par Superpuikas titulu cīnīsies finālā nākamā gada martā Rīgas cirkā. Pirmā kārtā notiks šī gada 11.oktobrī TJN "Annas 2". Pagājušogad konkursa pirmajai kārtai bija pieteikušies ap 150 zēnu no visas Latvijas. Par "Superpuiku 2011" kļuva Eduards Mitrīs no Jēkabpils pamatskolas. Finālā sacentās arī Emīls Koniševs no Briežuciema pamatskolas. Konkurss var pieteikties tiešsaistē TJN "Annas 2" mājas lapā www.tjn.lv, pa telefoniem 67374093, 27071051.

Kadastrālās vērtības pieejamas portālā kadastrs.lv

Valsts zemes dienests (VZD) informē, ka līdz gada beigām visu nekustamo īpašumu nākamajam gadam prognozētās kadastrālās vērtības pieejamas VZD datu izplatīšanas portāla www.kadastrs.lv autorizētajā sadaļā.

VZD informē, ka no nākamā gada ir būtiski pilnveidoti zemes un ēku kadastrālās vērtēšanas modelji (vērtības aprēķina formulas). Prognozētās kadastrālās vērtības aprēķinātas, pamatojoties uz jauno izstrādāto kadastrālo vērtību bāzi - jauno dzīvojamās apbūves vērtību zonējumu un bāzes vērtībām visām nekustamo īpašumu grupām. Nākamā gada janvārī stāsies spēkā būtiski pilnveidojumi ēku kadastrālās vērtēšanas modeli, aizstājot pašreiz spēkā esošo vienu modeli ar trīs jauniem ēku vērtēšanas modeļiem. Jaunie modeļi jaus precīzāk un objektīvāk noteikt kadastrālo vērtību ēkām un telpu grupām. Tiks ļemta vērā ēku un to daļu izmantošana, labiekārtojuma līmenis visā ēkā vai kādā no ēkas daļām, platību sadalījums iekštelpās un ārtelpās, piemērojot vērtību samazinošus koeficientus platībai, ko aizņem, piemēram, pagrabi, terases, garāžas. Vērtējot dzīvokļus, to vērtību ietekmēs novietojums ēkā – atbilstošā bāzes vērtība ar noteikta koeficiente palīdzību tiks samazināta dzīvokļiem pagrabstāvos un ēku pirmajos stāvos.

Veiktie pilnveidojumi tuvinās ēku kadastrālās vērtības atbilstību tirgus vērtībai, kas vienlaikus nozīmē, ka būs ēkas, kuru vērtības pieaug, un būs ēkas, kuru vērtības samazināsies. Salīdzinot ar šo gadu, 2012.gadam prognozētā kopejā ēku kadastrālo vērtību summa valstī kopumā paliks nemainīga (~12 miljardi latu). Nākamajā gadā zemes kadastrālo vērtību summa valstī samazināsies par 5% (būs ~6,7 miljardi latu). Tipisku 2-istabu (50m²) dzīvokļu kadastrālās vērtības ir prognozētas šādā apmērā: Rēzeknē - Ls 3 500-6000, Cēsis - Ls 6 000-10 000, Mārupes novadā - Ls 7 000-15 000, Rīgā, Teikas rajonā - Ls 20 000 un Pļavniekos - Ls 16 000, bet Jūrmalā, Kauguros - Ls 11 000.

VZD atgādina: lai noteiktās kadastrālās vērtības būtu korektas un īpašnieki izvairītos no nepatīkamiem pārsteigumiem, visi īpašnieki ir aicināti sekot līdzi savu īpašumu datiem kadastrā, izmantojot datu izplatīšanas portālu www.kadastrs.lv vai bezmaksas pakalpojumu "Mani dati kadastrā" portālā www.latvija.lv, un nepieciešamības gadījumā ierosinātu to labošanu vai aktualizēšanu.

VZD mājas lapā ir pieejama ikmēneša statistika par nekustamā īpašuma tirgu. Turpmāk šo statistiku aktualizēs katru mēnesi, un ikviens varēs sekot līdzi izmaiņām un cenu tendencēm nekustamā īpašuma tirgū.

Aicina pieteikt talkas vietas

Lai Latvija tiktu padarīta tīrāka, kārtīgāka un atbrīvotos no visiem vasaras gružiem, akcija "Tīrības dienas" norisināsies visu oktobri, un šobrīd iedzīvotāji aicināti pieteikt sevis izvēlētās vietas. Akcijas "Tīrības dienas" mērķis ir mudināt iedzīvotājus ar lielāku atbildību izturēties pret savu valsti, uzturēt to tīru un sakoptu, kā arī ar neiecietību izturēties pret tās piesārnotājiem. Akcija norisināsies jau ceturto reizi un ir izpelnījusies lielu sabiedrības, uzņēmumu un mediju uzmanību un atzinību. Uzņēmumi, draugu, radu un kolēgu grupas, kas ir nolēmušas piedalīties "Tīrības dienās", aicinātas sazināties ar "Tīrības dienu" biroju piedalies@tiribasdienas.lv, tālrūnus 26831571.

Zini un izmanto

Atsakās no iedzīvotāju ienākuma nodokļa uzlikšanas ārzemēs strādājošajiem Latvijas iedzīvotājiem

Pieņemti grozījumus likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", mainot nodokļa uzlikšanas kārtību personām, kas gūst algota darba ienākumus ārvalstīs.

Saskaņā ar izmaiņām iedzīvotāju ienākuma nodoklis nebūs jāmaksā par algota darba ienākumiem, kas gūti citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai valstī, ar kuru Latvijai noslēgt un stājusies spēkā nodokļu konvenčija. Šāda kārtība stāsies spēkā ar nākamā gada 1.janvāri un attieksies uz ienākumiem, kas gūti 2011.gadā.

Grozījumi likumā arī paredz daļēju nodokļa amnestiju. Noteikts, ka par darba ienākumiem ārvalstīs, ja tie gūti laikā no 2008. līdz 2010.gadam, jāmaksā 5% iedzīvotāju ienākuma

nodoklis. Personas, kas nodokli nav maksājušas, līdz šī gada beigām varēs iesniegt precīzētu deklarāciju.

Personas, kuras par iepriekšējo triju gadu laikā ārvalstīs gūtajiem ienākumiem nodokli nomaksājušas pēc 25% likmes, noteikts, ka, iesniedzot precīzētu deklarāciju, ārvalstīs strādājošie Latvijas iedzīvotāji varēs saņemt atpakaļ pārmaksāto nodokli.

Jaunais regulējums neattieksies uz attiecīgā gada ienākumiem, par ko veikta iedzīvotāju ienākuma nodokļa revīzija, kā arī uz ārvalstīs gūtajiem jūrnieku algota darba ienākumiem, uz ko attiecas speciāls nodokļu režīms.

Atvieglojumi par apgādībā esošu brāli vai māsu

Likumā veiktas arī citas izmaiņas, tostarp noteikts, ka atvieglojumus par

apgādībā esošu personu varēs piemērot par brāli un māsu līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, kamēr viņi turpina mācības vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iestādēs, ja viņiem nav darbaspējīgu vecāku.

Jāreģistrējas vēl pirms darbības uzsākšanas

Lai samazinātu nereģistrēto saimniecisko darbību, noteikts, ka saimnieciskās darbības veicējam Valsts ieņēmumu dienestā jāreģistrējas vēl pirms savas darbības uzsākšanas, norādot darbības jomu. Šī norma neattieksies uz personām, kas līdz grozījumu stāšanās spēkā laikam uzsākušas savu saimniecisko darbību, bet nav reģistrējus. Līdzšinējā kārtība noteica, ka, uzsākot saimniecisko darbību, nodokļu administrācijā jāreģistrējas mēneša laikā.

Saeima pieņem grozījumus OCTA likumā

Saeima ārkārtas sēdē skatīja grozījumus OCTA likumā, kas paredz virknī izmaiņu.

Turpmāk OCTA būs jāiegādājas arī mopēdiem un specializētiem tūrisma transportlīdzekļiem.

Likuma grozījumi paredz, ka turpmāk cietušā transportlīdzekļa vadītājs atlīdzību par zaudējumiem varēs saņemt pie sava apdrošinātāja gadījumā, ja konkrētā apdrošināšanas sabiedrība būs pievienojusies TZR sistēmai, kā arī OCTA likumā ir iestrādāti vairāki regulējumi, saistīti ar atlīdzību izmaksām. Izskatot budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas lēmumu atbalstīt likuma grozījumus, Saeima 3. lasījumā pieņēma izmaiņas likumā, kas stāsies spēkā pēc tam, kad Valsts prezidents izsludinās likuma grozījumus.

"Pieņemtie grozījumi sniegs būtiskus uzlabojumus OCTA sistēmā, no kā ieguvēji būs primāri jau transportlīdzekļu īpašnieki, kā arī citas ceļu satiksmes negadījumā cietušās puses - gājēji un riteņbraucēji. Vienlaikus jāuzsver - kaut arī Saeima ir pieņēmusi grozījumus likumā, vēl ir liels darbs darāms pie grozījumu ieviešanas dzīvē. Piemēram, attiecībā uz Tiešā zaudējumu regulēšanas sistēmu būs nepieciešams laiks, kamēr izveidos vienotu norēķinu sistēmu, kas, jauns apdrošinātājiem kārtot savstarpējos maksājumus, lai ceļu satiksmes negadījumā cietušie varētu saņemt kompensāciju pie sava apdrošinātāja. Taču kā atskaites punkts pieņemtie grozījumi ir būtisks solis OCTA sistēmas pilnveidošanā", informē LTAB valdes priekšsēdētājs Juris Stengrevics.

Jāapdrošina arī mopēdi

Atbilstoši Eiropas Komisijas (EK) direktīvām, OCTA likumā ir ietverti grozījumi, kas paredz, ka pēc grozījumu stāšanās spēkā arī mopēdiem

un specializētiem tūrisma transportlīdzekļiem būs nepieciešama OCTA.

• Iespējams saņemt atlīdzību pie sava apdrošinātāja

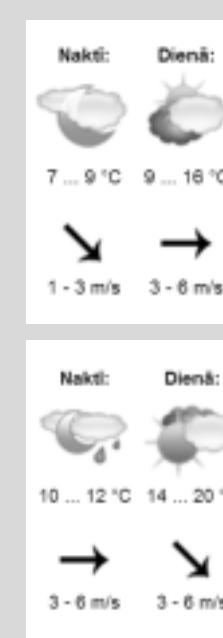
OCTA likumā ir ietverta norma, kura pēc brivprātības principa jauns apdrošinātājiem pievienoties Tiešā zaudējumu regulēšanas (TZR) sistēmai, kas paredzēs, ka cietušā transportlīdzekļa īpašnieks varēs saņemt atlīdzību pie sava apdrošinātāja. Tādējādi turpmāk apdrošinātāji būs spiesti konkurēt ne tikai ar piedāvāto cenu, bet arī pakalpojumu kvalitāti.

• Zaudējumu atlīdzināšana, ieskaitot PVN, tikai pakalpojuma saņemšanas gadījumā

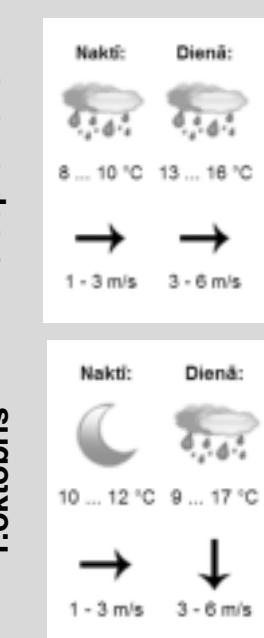
OCTA likumā iestrādāti arī vairāki regulējumi, saistīti ar atlīdzību izmaksām. Turpmāk atlīdzību ar PVN maksās tikai tajos gadījumos, ja būs saņemts pakalpojums. Ja cietušais vēlēsies saņemt atlīdzību par transportlīdzeklim nodarītajiem zaudējumiem skaidrā naudā, atlīdzību izmaksās bez PVN.

• Pret negadījumu izraisītāju,

28.septembris
30.septembris
1.oktobris

29.septembris

Pērk

Iepērk kaušanai visu veidu **mājlopus.**
Tālr. 29320237, 64546681

Z.S "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

SIA "AIBI" pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Labas cenas! Samaksa tūlītēja. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GĀJA" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Metsaliitto Latvia SIA Pērkam augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceja
Tālr.: 26115369, www.metsaliitto.lv

JANSSEN SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA iepērk -piena teļus; -bullus; -brāķetas govis un teles. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu (pēc Jūsu izvēles).
Tārunis: 26639256, Laila

Čiekuri SIA "Čiekuri" Pērk meža īpašumus ar zemi (ātra izskatīšana, tūlītēja samaksa) 13 gadu pieredze t. 29138000, ciekuri@unitruck.lv

Pērk lauksaimniecībā izmantojamu zemi Lazdulejas pagastā.
Tālr. 26380478, 29478437.

Pērk T-40 aizmugurējās riepas.
Tālr. 25435717.

Pārdod

Pārdod 3-istabu dzīvokli vai maina pret māju. Tālr. 29604281.

Pārdod 3-istabu dzīvokli Balvos, 1. stāvā. Tālr. 20308814.

Steidzami pārdod 3 telites.
Tālr. 26125240.

Pārdod govi. Tālr. 26558382.

Pārdod Ford Galaxy, 1996.g., TA, vai maina. Tālr. 28683704.

Pārdod BMW-520, 1988.g., vai maina pret Golf-II. Tālr. 28685681.

Lēti pārdod kamīnu-krāsni, divkameru ledusskapi "Beko", medus spiedi un automātisko veļas mašīnu Rugāju novada "Ozolniekos". Tālr. 29213876.

Pārdod, piegādā skaldītu malku.
Tālr. 25442582.

Pārdod kartupeļus pārtikai, lopbarībai, graudus, skābsiena rullus. Ar piegādi. Tālr. 25442582.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 20059383.

Pārdod privatizētu 1-istabas dzīvokli. Tālr. 26778093.

Pārdod malku ar piegādi.
Tālr. 26400159.

Pārdod motociklu "Dnepr MT-11".
Tālr. 27826517.

Pārdod dārzu Verpuļevā.
Tālr. 26349650.

Pārdod pārtikas, lopbarības, sēklas kartupeļus. Tālr. 29382733.

Pārdod kāpostus skābēšanai.
Tālr. 29237838.

Pārdod MB-250, 1988.g., loti labā kārtībā. Tālr. 27030914.

Pārdod grūsnu teli. Tālr. 64546105, 26531119.

Pārdod Opel Vectra GT, 2,0, 1990.g., melna, benzins, hečbeiks, TA līdz 12.2011., Ls 370.
Tālr. 29937732.

Pārdod vissezonas ratiņus.
Tālr. 20234853.

Pārdod riepu 385/65 R 22,5, protektors-80%. Tālr. 29242262.

Pateicība

PALDIES MŪSU ATBALSTĪJIEM!

Mēs augstu vērtējam Jūsu uzticību un, neskatoties uz vēlēšanu rezultātiem, turpināsim nesavīgi strādāt, lai mūsu novada ļaudim dotu iespēju celt savu labklājības limeni.

11.Saeimas deputātu kandidāti no Latvijas Zemnieku Savienības
REGĪNA BROKĀNE un EGONS SALMANIS

Reklāma

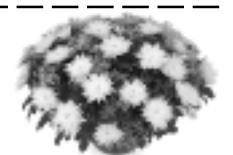
1.oktobrī plkst. 7.30
Viļakā, Tautas ielā, tirgus laukumā
notiks
R U D E N S G A D A T I R G U S.

Apsveikumi

Aiz gada gads, aiz dienas aiziet diena
Un viss tas kopā kādu mūžu tin.

Ir labi tad, ja virtenē šai sienam
Tos dziparus, kas gaismas vārdus zin.

Sveicam **Annu Bitaini** skaistajā jubilejā! Lai stipra veselība, lai pietiek saules Tavai dvēselei un gaišas mīlestības Tavai sirdij.

Veltas un Birutas ģimenes
Mūsu dienas kā bites skrien un skrien-
No zieda ziedā, no gada gadā,
Te spēku tās pasmel, kad vizbulēs zied,
Te skates - jau rudens dāļjās brien.
Miļi sveicam **Annu Bitaini** jubilejā! Vēlam labu veselību, izturību,
prieku sirdi, kas neizgaist nekad.

Lucija, Domicela, Genovefa, Gaļina, Emerita

Lai ar gadiņš uzkrit plecam,
Bet vai tāpēc jāķūst vecam?
Ja ir sirdi dzīvesprieks,
Gadu skaists ir tīrās nieks.

Sirsniģi sveicam **Gaidu Jurku** 70 gadu jubilejā!

Vaļa, Imants

Artjomam Kokorevičam 25 bučas!

Narubini

Rozes **Annai Fominai** jubilejā!

Dubrovi

Aizmirsi abonēt
“Vaduguni”
oktobrim?

Zvani - tālr. 4507018.

Redakcijā var abonēt Vaduguni novembrim, decembrim.

Vaduguni

Darbdienās no plkst. 8.00 līdz 17.00

Dažādi

Treilera
pakalpojumi.
Tālr. 29113399.

Rok diķus, grāvju, tīra grāvju, līdzina diķa krastus. Izbūvē ceļus lauku sētām. Piegādā granti, smilts, šķembas (dažādas frakcijas).
Tālr. 29113399.

Dziednieks Juris pieņem Balvos.
Tālr. 26371637.

Masiere- dietoloģe Inna pieņem Balvos. Tālr. 28456547.

Jauni PVC logi. Mērišana bezmaksas. Tālr. 22014760.

Cirsmu izvešana.
Tālr. 29433126.

Aku urbšana.
Tālr. 29142220.

Izsniedz aizdevumus pret ķīlu (elektropreces, dārgmetāls, nekustamais ipašums u.c.) Ātra dokumentu noformēšana, tūlītēja naudas izmaksu. Tālr. 22028248.

Smilts, grants, šķembu piegāde.
Tālr. 29105572.

Uzstāda apkuri (paštece ar sūknī), katlus, boilerus, siltās grīdas, sanitehniku.
Atlaides materiāliem līdz 25%.
Tālr. 26338947.

Salonā "Wella", Brīvības 64, uzsāk darbu frizerie ANITA DMITRIVA.
Tālr. 26349650.

Apbedišanas birojs SIA "Otems", Viļakā. Tālr. 20471834.

Kapu sakopšana

1.oktobri plkst. 9.00 kapu sakopšanas talka DUBĀUKALNA kapos.

Piedāvā darbu

Vajadzigs E kategorijas AUTOVADĪTĀJS.
Tālr. 27033870.

Uzņēmums "A G Mežsaimnieks" meklē darbiniekus mežā, konsultantu grāmatvedībā.
Tālr. 28651699.

Vajadzigi strādnieki kokzāģētavā Bērzkalnē.
Tālr. 26539812.

Vajadzigi strādnieki.
Tālr. 22106006.

Vaduguns
IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV 43203002982

Indekss
3004

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizi, kā arī par studinājumu tekstiem atbild to autors.

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4415

REDAKTORS E.GABRANOVSS T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, A.SOCKA - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŽURNĀLISTI: 29360851; 26555382
Tālrunis- autoatbildētājs - 64520961

REKLĀMA
D.Dimitrijeva
T. 64507018;
26161959
FAKSS -
64522257

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājas lapa: www.vaduguns.lv

Līdzjūtības

*Nu salikusi rokas, dus mierā māmiņa,
Nu apklusušas rokas, kas vienmēr strādāja.
Tās rokas labās, svētās, kas milj glāstīja
Un glāstot gaišu mieru sirdīs ielēja.
Kad uz mūžigu nesatikšanos jāatvadās no MĀTES,
VECMĀMINAS un SIEVASMĀTES,
mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Ivetai Kokorevičai un piedēriņajiem.
Livijas un Romualda ģimenes*

*Vēl bija jādzīvo,
Vēl jāskata bij' daudzu dienu spožums
Un klusās naktis sapniem jālaujas.
Vēl daudz bij' nemams, dodams,
mijams,
Bet stunda nolikta bij' dvēselei,
Kad mieru rast.*

(Rainis)

*Skumju un atvadu brīdi mūsu patiesa līdzjūtība Aināram un Aivaram Kairišiem, tuviniekiem, brāli JĀNI pāragri zaudējot.
Marina, Guntars*

*Tas bija mīlestības ceļš,
Ko, māt, tu atstāji aiz sevis;
Pat puķei, dziesmai, azaidam Tu nesatīgi sirdi devi.
Patiess mierinājuma vārdi Ivetai Kokorevičai un piedēriņajiem, MĀMINU, VECMĀMINU un SIEVASMĀTI mūžības ceļā pavadot.
Livānu māju kaimiņi Borisovā un Makarovu ģimenes*

*Tepat taču nupat vēl bija.
Te plūda tas dzīvības strauts.
Kur tas palicis - piekusis plūst?
Sāpu gredzens sirdi žņaudz.
Izsakām līdzjūtību Aivaram ar ģimeni, no SIEVASTĒVA uz mūžu atvadoties.
"Balvu Ritums"*

*Priedes sērās šalko klusi,
Bērzi zaļās lapas liec.
Kādēļ, sirds, tu apklausīsi
Vēl tik maz zem saules iets.
Vispatiesākā līdzjūtība Aivaram Kairišam ar ģimeni un pārējiem piedēriņajiem, no JĀNA KAIRIŠA uz mūžu atvadoties.
Mājas "Jasmīni" iedzīvotāji*

*Tik pēkšpi mēs aizejam-
Tā pēkšpi un pavisam,
Bez ceļa atpakaļ.
Izsakām dzīļu līdzjūtību Aivaram Kairišam ar ģimeni un visiem piedēriņajiem JĀNA KAIRIŠA pēkšņas nāves gadījumā.
Lazduļejas pagasta pārvades darbinieki*

*Pieplok zariem putni klusi,
Dienas vidū saule riet.
Visdziļākā līdzjūtība Aivaram Kairišam ar ģimeni un piedēriņajiem sakārā ar JĀNA KAIRIŠA pēkšņo nāvi.
Lazduļejas pagasta stipendiāti*

*Aiz laikiem, aiz mūžības senas
Sauc nebeidzams sapņu ceļš kluss.
Nu tālu aiz mākoņu malas
Tavas cerības un domas dus.
Kad pa skujām klāto taku mūžībā jāpavada BRĀLIS, esam kopā un dalām sāpu smeldzi ar Aivaru Kairišu.*

Jānis Roginskis, Jānis Trupovnieks, Artūrs Luksts

*Never pazust tas, ko mili,
Nezūd darbs, kas krietni veikts.
Arī tad, ja mūža gājums
Šķiet pārāk negaidīti beigts.
Mūsu patiesa līdzjūtība Aivaram Kairišam un tuviniekiem, BRĀLI mūžības ceļā pavadot.
Balvu novada pašvaldības kolektīvs*

*Es aizeju, kaut viss te ļoti patik
Un gribētos vēl ilgi, ilgi būt.
Varbūt tur brīnumu var satikt,
Ko te man dzīve neatļāva gūt.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība palīdz pārvārēt negaidito sāpu smagumu Valdim Ivanovam un tuviniekiem, MĀMINU zemes klēpī guldot.
Z/s "Ābelites 2002"*

*Kā dziju kamols mūzs ir sarināts,
Kur dzipari visdažādākie mirdz.
Ja spētu tos kāds atkal atšķetināt,
Tad vidū būtu vecmāmiņas sirds.
Skumju brīdi mūsu patiesa līdzjūtība Austrim Ivanovam, VECMĀMINU kapu kalniņā pavadot.
Z/s "Doburūči" kolektīvs*

*Tavs maigums, māt, man dzīvē
spēku devis,
Tu mīlestībā prati katru dienu veikt.
Šai brīdi skarbajā, kad pietrūkst*

*tevis,
Ļauj man par visu klusi paldies teikt.
Kad māmuļas INTAS IVANOVAS dzīves ceļā apstājies smilšu kalniņā, lai klusa un patiesa līdzjūtība Valdim un tuviniekiem palīdz pārvārēt zaudējuma sāpes.
Brunis*

*Ar bēriem, mazbēriem un padarītiem darbiem
Tu paliec šai Saulē un mūžībā.
(E.Vēveris)*

*Kad mūžības ceļā aiziet milā VECMĀMINA, izsakām dzīļu un patiesu līdzjūtību Maijai Ivanovai un pārējiem tuviniekiem.
Kaimiņi*

*Atvadu brīdi raud pelēka diena,
Krāsainās lapas sedz nojētas takas.
(N.Dzirkale)*

*Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Annai Locānei un Silvijai Vēverei, pavadot BRĀLI mūžības ceļā.
Birutas ģimene*

*Neskumstiet, kad projām gāju Sava mūža vakārā.
Izvēlējos citas mājas*

*Baltā smilšu kalniņā.
Mūsu patiesa līdzjūtību Silvijai Vēverei, brāli BRONISLAVU LOCĀNU mūžībā pavadot.
Senioru koris "Pilādzis", dirigente*

*Izdziest mūžs kā sveces liesma,
Izdeg tā kā saules stars.
Apklust tā kā laba dzīesma,
Kas vairs sirdi neaizskar.
(J.Sirmābādis)*

*Mūžībā aizgājis mūsu skolotājs Kupravas skolā BRONISLAVS LOCĀNS.
Dzīļi skumstam un izsakām līdzjūtību sievai Nellijai ar ģimeni Mārkalnē un māsām Silvijai un Annai Balvos.
Vaira Ramka, Aivars Lukumietis*

*Kur vārdus rast, kas būtu mierinājums,
Kad cilvēks zemes klēpī dusēt steidz,*

Kad negaidot ir pārrauts mūža gājums

*Un ar dievas tik daudz kam jāpateic.
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, ĒRIKU AMANTOVU mūžībā pavadot.
Z/s "Doburūči" kolektīvs*

*Mūsu laiks ir tik iss-
Mūža vēji šalc apkārt un pāri,
Kas lai zina to bridi,
Kad atskanēs likteņa balss.*

*Izsakām patiesu līdzjūtību krustmātei Elitai ar ģimeni, pavadot krustēvu ĒRIKU mūžības ceļā.
Krustmeita Adriana ar ģimeni Vācīja*

*Reiz pienāk diena nelūgta un skarba,
Kad sirdi dzīļi smeldz un sāp...
Izsakām visdzīļako līdzjūtību Editei un pārējiem tuviniekiem, mīlo tēti, vīru, vectētiņu ĒRIKU AMANTOVU pavadot kapu kalniņā.
Solvita, Tatjana, Aiona*

*Viss satumst, viss izgaist, un gājiens ir galā,
Lai cik arī cilvēka dzīves ir ūzī,
Jo likteņa grāmatai vāki ir valā,
Neviens nevar zināt, cik lappuš tai.
(J.Tabūne)*

*Dalām bēdu smagumu un izsakām visdzīļako līdzjūtību Elitai Amantovai, VĪRU mūžības ceļā pavadot.
Ilona L., Ināra G., Aina Z., Aina Ā., Aira Z., Vera Z., Ingrīda V., Ārija Š.*

*Nu mūzs ir noslēdzies...
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem Savās mūža takās.
(J.Rusinš)*

*Kad TĒTA rokas vairs nevirinās mājas durvis, lielajās bēdās esam kopā ar Ligu Amantovu un tuviniekiem.
8.klases skolēni, vecāki, audzinātāja*

*Tukšums, kāds bezgalīgs tukšums Istabās apkārt nu valda.
Nav vairs kam labriti sacīt Un nav vairs kas mājās gaida.
Skumstot un jūtot līdzi sāpēs, esam kopā ar Elitu un tuviniekiem, vīru ĒRIKU pavadot mūžībā.
Anita, Imelda, Ruta*

Vai, mīlo tēt, tu nevari pa zvaigžnu loku, Sniegt tagad pretī savu stipro roku man?

*Pa zemes leju ejot bieži pagurst soļi Un dzīļi, dzīļi sirdi sāpu bites san...
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtību Editei Amantovai, kad pēkšņi jāsaka pēdējie atvadu vārdi TĒVAM.
Bijušie klasesbiedri un audzinātāja Vecītīža*

*Tas ir visskumjākais brīdis, kad mīla sirds Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas.
Tad zvaigznes pie debesim asaras mirkst*

*Un tukšas kā klajums kļūst mājas.
Izsakām patiesu līdzjūtību tuviniekiem, ĒRIKU AMANTOVU pavadot pēdējā gaitā.
Jānis un Aruļu ģimene*

*Vien tikai savu mīlestību varam Tev, baltā dvēselīte,
Dot šai ceļā līdz.
Izsakām visdzīļako līdzjūtību meitām, mazbēriem un pārējiem tuviniekiem, pavadot māmiņu, vecmāmiņu ANELI ZAICEVU smilšu kalniņā.
Mājas kaimiņi*

*Tukšums, kāds bezgalīgs tukšums Istabās apkārt nu skraida.
Nav vairs kam labriti sacīt, Un nav kas mājās gaida.*

*Skumu brīdi mūsu klusa un patiesa līdzjūtība dēlam Pēterim ar ģimeni, māmiņu BENEDIKTU LOSEVU Dieva valstībā pavadot.
Velta, Aloizs, Blūmu ģimenes*

1.oktobri plkst. 9.00 kapu sakopšanas talka DUBĀUKALNA kapos.

Piedāvā darbu

Vajadzigs E kategorijas AUTOVADĪTĀJS.

Tālr. 27033870.

Uzņēmums "A G Mežsaimnieks" meklē darbiniekus mežā, konsultantu grāmatvedībā.
Tālr. 28651699.